ЛЕНИН ҲАМИША БАРҲАЁТ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 22 апрель 1972 йил, шанба | № 95 (15.266). | Баҳоси 2 тийин.

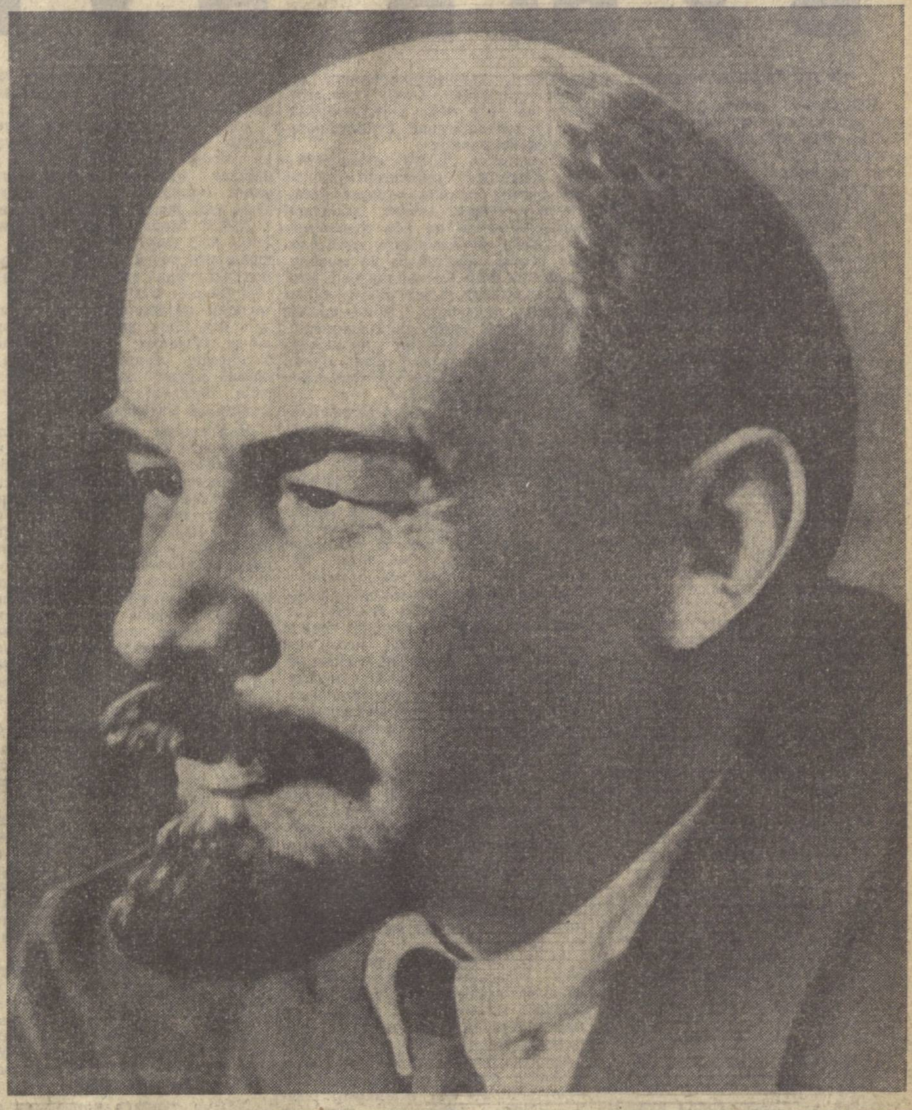

ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИННИНГ НОМИ ВА ИШИ АСРЛАР БЎЙИ ЯШАЙВЕРСИН!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

УЛУҒ ЛЕНИН БАЙРОҒИ ОСТИДА

МОСКВА

Совет халқи қардош социалистик мамлакатларнинг ҳамма ғалабалари халқаро ишчилар синфининг мустаҳкамланаётган бирлиги, дунёдаги улкан ўзгаришлар билан номи ва таълимоти боғланган инсон — Владимир Ильич Ленин туғилган кун — 22 апрель революцион календаримизга буюк сана бўлиб кирди.

21 апрель куни Москвада бўлиб ўтган тантанали мажлис партиямиз ва Совет давлатимизнинг асосчиси, Марксизмнинг гениал назариётчиси, халқаро ишчилар синфининг йўлбошчиси, бутун дунё меҳнаткашларининг устози ва дўсти В. И. Ленин туғилган куннинг 102 йиллигига бағишланди.

Гулдурос олқишлар билан кутиб олинган Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф Катушев ўртоқлар президиумдан ўрин оладилар.

Тантанали мажлисни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин очди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси КПСС Марказий Комитетининг секретари Ф. Д Кулаков «Ленинизм — коммунистик қурилишнинг буюк бунёдкор кучи» мавзуида доклад қилди. (ТАСС).

ТОШКЕНТ

Меҳнаткашлар йўлбошчиси туғилган кунга бағишлаб 21 апрелда Тошкентда тантанали йиғилиш ўтказилди. А. Навоий номли театр залига ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, Совет Армиясининг жангчилари, Ленин партиясининг ветеранлари келишди.

Президиум столи ёнида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари С. Е. Белоножко, А. Д. Бесчастнов, И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат С. Р. Расулов ўтиришибди. Президиумда халқлар дўстлиги байрамида — совет адабиётининг Ўзбекистондаги кунларида қатнашиш учун Тошкентга келган таниқли совет ёзувчилари ҳам бор.

КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюросидан иборат фахрий президиум баланд руҳ билан сайланади.

В. И. Ленин туғилган куннинг 102 йиллиги тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов доклад қилди.

Докладчи В. И. Ленин революцион фаолиятининг жаҳоншумул тарихий аҳамиятини, унинг мамлакатимиз ва бутун дунё меҳнаткашлари олдидаги буюк хизматларини батафсил таърифлаб, совет халқи доҳий васиятларини амалга ошираётганлигини, Ильич тузиб, вояга етказган партия раҳбарлигида коммунистик қурилишда катта муваффақиятларга эришганлигини таъкидлади.

Ленинча миллий сиёсат — халқлар тенглиги ва дўстлиги сиёсати амалда юзага чиқарилганлиги социализмнинг энг катта ғалабаларидан бири бўлди. Ўзбекистон социалистик миллатларнинг аҳил оиласида, барча совет халқларининг ва айниқса буюк рус халқининг беғараз ёрдами ҳамда мадади туфайли экономика ва маданиятни ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришди. Республика меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди тарихий қарорларига амал қилиб, ўз сафларини Коммунистик партия теварагида, унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида маҳкам жипслаштириб, бутун совет халқи билан биргаликда тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан аввал бажариш учун бошланган мусобақани кенгайтирмоқдалар, кўп миллатли Совет давлатининг шонли юбилейини муносиб кутиб олмоқдалар.

15 апрель куни ўтказилган коммунистик шанбалик Ўзбекистон меҳнаткашларининг ўлмас Ленин ғояларига содиқлигининг ажойиб далили бўлди. Шанбаликда республиканинг беш миллиондан ортиқ аҳолиси, яъни ўтган йилги шанбаликдагидан ярим миллион кўп киши қатнашди.

Ленин номи яшамоқда ва КПСС раҳбарлигидаги совет халқи қилаётган ҳамма шонли ишларда асрлар бўйи яшайверади. Бу ном инсониятнинг коммунизм сари зафарли ҳаракатининг доимо рамзи бўлиб қолади, — деди докладчи мажлис аҳлининг давомли қарсаклари остида.

Залда яна қарсаклар янграйди. Электр техника заводининг коллективи В. И. Ленин номли Марказий музейнинг Тошкент филиалига тайёрлаган совға тантанали вазиятда тортиқ қилинади. Бу совға Ильичнинг Туркистонда суғориш ишларини ташкил қилиш тўғрисидаги Декрети қандай амалга оширилганлиги металлда тасвирланган ва Ленин шанбалиги куни ижод қилинган композициядир.

• • •

А. Навоий номли театр артистлари тантанали йиғилиш қатнашчиларига Шарқ хотин-қизларининг озод этилишини тасвирловчи «Тановар» балет спектаклини кўрсатдилар. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА 1972 ЙИЛГИ ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети СССР Министрлар Совети ҳузуридаги фан ва техника соҳасидаги Ленин мукофотлари ва СССР Давлат мукофотлари комитети тавсиясини қараб чиқиб. 1972 йилги Ленин мукофотларини қуйидагиларга беришга қарор қиладилар:

1. Физика-математика фанлари доктори, СССР Фанлар академияси А. Ф. Иоффе номли физика-техника институти секторининг мудири, иш раҳбари Жорес Иванович **Алферов**га, физика-математика фанлари кандидатлари, кичик илмий ходимлар, ўша институтнинг ходимлари Вячеслав Михайлович **Андреев**га, Дмитрий Залманович **Гарбузов**га, Владимир Ильич **Корольков**га, Дмитрий Николаевич **Третьяков**га, физика-математика фанлари кандидати, илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими Василий Иванович **Швейкин**га — ярим ўтказгич материаллардаги гетер ўтиш фундаментал тадқиқотлари ва шу асосда янги асбоблар яратганликлари учун.

2. СССР Фанлар академиясининг А. Ф. Иоффе номли физика-техника институтининг ходимлари — физика-математика фанлари доктори, сектор мудири Вадим Васильевич **Афросимов**га физика-математика фанлари доктори, катта илмий ходим Владимир Маркович **Дукельский**га, физика-математика фанлари доктори, лаборатория мудири Николай Васильевич **Федоренко**га, И. В. Курчатов номли атом энергияси институтининг катта илмий ходимлари — физика-математика фанлари доктори Олег Борисович **Фирсов**га, физика-математика фанлари кандидати Всеволод Андреевич **Беляев**га — 1951—1970 йилларда эълон қилинган «Атом тўқнашувларидаги элементар процесслар ва ноэластик ёйилиш» деган ишлар туркуми учун.

3. Украина ССР Фанлар академиясининг академиги, Украина ССР Фанлар академияси назарий физика институти бўлимининг мудири Алексей Зиновьевич **Петров**га — «Гравитация назариясидаги инвариант-группа методлари» деган ишлар туркуми учун.

4. СССР Фанлар академиясининг В. А. Стеклов номли математика институтининг директори, академик Иван Матвеевич **Виноградов**га — 1971 йилда эълон қилинган «Сонлар назариясидаги тригонометрик йиғинди методи» монографияси учун.

5. СССР Фанлар академиясиң элемент органик бирикмалар институти лабораториясининг мудири, академик Иван Людвигович **Кунунянц**га алифатик қатор фторорганик бирикмалар соҳасидаги тадқиқотлари учун.

6. М. В. Ломоносов номли Москва давлат университети кафедрасининг мудири, академик Владимир Иванович **Смирнов**га, Грузия ССР Фанлар академияси геология институтининг бўлим мудири, академик Георгий Самсонович **Дзоценидзе**га, геология-минералогия фанлари доктори, С. Орджоникидзе номли Москва геология-разведка институти кафедрасининг мудири Василий Никитич **Котляр**га — вулканоген тузилмалар рудалилиги соҳасидаги ишлар комплекси учун.

7. И. М. Сеченов номли биринчи Москва Медицина институти кафедрасининг мудири, академик Петр Кузьмич **Анохин**га — 1968 йилда эълон қилинган «Шартли рефлекс биологияси ва нейрофизиологияси» монографияси учун.

(Давоми учинчи бетда).

ЛЕНИНИЗМ—КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ БУЮК БУНЁДКОР КУЧИ

В. И. Ленин туғилган куннинг 102 йиллигига бағишланиб Москвада ўтказилган тантанали мажлисда ўртоқ Ф. Д. КУЛАКОВ доклади

Ўртоқлар!

Владимир Ильич Лениннинг номи, ҳаёти, иши ва таълимоти революцион давримиздан ажралмасдир. Совет халқи Ленин байроғи остида коммунизм қурмоқда, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидаги буюк ўзгаришлар шу байроқ остида амалга оширилмоқда. Халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг кўлами Ленин байроғи остида ўсмоқда, империализмга қарши озодлик кураши кенгайиб бормоқда. Ленинизм инсониятнинг зулм ва эксплуатациядан халос бўлиш йўлини, тинчлик ва социал тараққиёт учун, коммунистик идеалларнинг ғалабаси учун кураш йўлини ёритиб турибди.

Мамлакатимиз коммунистлари, барча меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 102 йиллигини тантанали равишда нишонламоқдалар. Бу кунни ер юзининг ҳамма жойларидаги миллион-миллион меҳнат аҳли нишонламоқда. Ленин кунлари марксизм-ленинизм янги зафарларга эришаётган, илмий социализмнинг ижтимоий ривожланишнинг боришига таъсири тобора ўсаётган вазиятда ўтказилмоқда.

КПСС XXIV съезди Ленин таълимоти тантанасининг ёрқин намойиши, партиямизнинг ленинизмга садоқатининг ифодаси бўлди. Съезд қарорлари совет кишилари бунёдкорлик фаолиятининг жанговар программаси бўлиб қолди. Съезд ҳужжатларида КПССнинг жуда бой тажрибаси, партиянинг коллектив заковати, марксизм-ленинизм таълимотини тарихий ривожланишнинг янги шароитларида ижодий қўллана билиш маҳорати мужассамлашган. Съезд қарорлари партиянинг халқ бахт-саодати тўғрисидаги, социалистик Ватанимизни янада равнақ топтириш ҳақидаги ленинча ғамхўрлиги руҳи билан суғорилган.

КПСС XXIV съездидан кейин орада бир йилдан сал кўпроқ вақт ўтди. Бугун биз шуни айта оламизки, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари, партия, совет ва хўжалик органлари, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари катта ва самарали иш қилдилар.

Бу давр тўққизинчи беш йилликнинг социалистик ишлаб чиқаришни юксак суръатлар билан ривожлантириш, унинг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиёти ва меҳнат унумдорлигини жадал ўстириш асосида халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини анча оширишдан иборат бош вазифасини бажариш йўлида сабот билан куч-ғайрат сарфланган йил бўлди.

Бу давр — Совет Иттифоқи ленинча ташқи сиёсати янги муваффақиятларга эришган, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун курашнинг КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан программаси зўр ғайрат билан амалга оширилган йил бўлди.

Ҳозир мамлакатимиз ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, меҳнаткаш зиёлилари Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллигини кутиб олишга завқ-шавқ билан тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу шонли юбилейга тайёргарлик КПСС XXIV съезди ғоялари ва қарорларининг қудратли таъсири остида ўтмоқда. СССР халқлари ўзларининг буюк байрамига Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашган ҳолда бормоқдалар.

I. КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ— БУТУН ХАЛҚНИНГ ИШИ

Ўртоқлар!

Социализм миллионларнинг онгли меҳнати билангина қурилиши мумкинлигини, янги жамият халқ манфаатларини кўзлаб ва халқнинг қўли билан бунёд этилишини В. И. Ленин неча марталаб уқтирган эди. Тарих тажрибаси буни тўла-тўкис исботлади.

Ленин партияси раҳбарлигидаги кўп миллионли меҳнаткашлар оммасининг қаҳрамонона куч-ғайратлари билан СССРда ривожланган социалистик жамият қурилди. Юксак даражада ривожланган социалистик экономика — қудратли индустрия ва механизациялашган йирик қишлоқ хўжалиги жамиятимизнинг мустаҳкам моддий негизини ташкил қилади. Буюк Ватанимизнинг сиёсий обрў-эътибори ва мудофаа қудрати тобора кучайиб бормоқда.

Социализм ва коммунизм қуришдан иборат муштарак мақсад йўлидаги курашда ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонларнинг иттифоқи янада кўпроқ мустаҳкамланди, бутун совет жамиятининг социал-сиёсий ва ғоявий бирлиги кучайди. Социализм одамлар ўртасида янги, коллективчилик муносабатларини, мамлакатимиздаги ҳамма миллатлар ва элатлар, барча меҳнаткашларнинг ўртоқлиги, қардошларча дўстлиги, ўзаро ёрдами ва ҳамкорлиги муносабатларини қарор топтирди. Янги инсоннинг умумсовет, интернационал фазилатлари бунда ўзининг яққол ифодасини топди.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлиги энг буюк революцион ғалабалардан бири бўлди. Улуғ Ленин кўп миллатли социалистик давлатни тузиш принципларини ишлаб чиқди, унга асос солди, уни барпо этишга раҳбарлик қилди.

СССРнинг барпо этилганлиги ўзининг сиёсий аҳамияти ва социал-иқтисодий оқибатлари жиҳатидан давлатимиз тарихида жуда катта ўрин олади. В. И. Ленин миллатлар федерациясини «**ўз ихтиёрлари билан** миллий низодан юқори кўтарилган меҳнаткашларнинг **онгли** ва янада мустаҳкамроқ бирлигига ўтиш» (Асарлар, тўртинчи нашр, 27-том, 148-бет) деб билган эди. Мамлакатимиз халқлари ана шу ўтишни муваффақиятли равишда амалга оширдилар. Ленин башорат қилганидек, Совет Иттифоқи ташкил этилиши билан меҳнаткашларнинг кучлари беқиёс кўпайди. Ленин башорат қилганидек, интернационал қардошлик янги жамият бунёдкорлари ижодий куч-ғайратининг битмас-туганмас манбаи бўлиб қолди.

(Давоми иккинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА СУҲБАТ

Ўзбекистонда ўтказиладиган совет адабиёти кунларида қатнашмоқ учун Тошкентга келган қардош республикаларнинг таниқли адабиётчилари 21 апрелда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов меҳмонларни самимий табриклади.

Ёзувчилар ўзбеклар диёрида қардошларча очиқ кўнгил билан кутиб олинганликлари учун қизғин миннатдорчилик изҳор этдилар. СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишлаб Ўзбекистонда ўтказиладиган совет адабиёти кунлари совет халқлари бузилмас ленинча дўстлигининг ёрқин байрамига айланади, ижодкор зиёлилар Лениннинг буюк васиятларига чексиз содиқлигини яна бир бор намойиш қилиб кўрсатадилар.

Учрашувда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари И. Р. Қурбонов, О. У. Салимов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров иштирок этдилар.

• • •

Россия Федерацияси, Украина ва Белоруссия тўқимачиларидан катта бир группаси, шу жумладан, ивановолик тўқувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси З. П. Пухова, РСФСР Олий Советининг депутати, Глухово ип газлама комбинатининг йигирувчиси М. Ф. Федорова, Гусь-хрустальний тўқимачилик комбинатининг бош инженери Ф. И. Лушин, «Шуйский пролетарий» фабрикасининг мастери М. И. Боголомова, Калинин ип газлама комбинати йигирув ишлаб чиқариши комсомол комитетининг секретари Е. М. Епифанова, Херсон ип газлама комбинатининг йигирувчиси В. Н. Гончарова, Барановичи ип газлама комбинати йигирув цехининг бошлиғи А. П. Буевич ва бошқалар бир неча кун мобайнида Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турдилар.

21 апрелда меҳмонларни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қабул қилди. Ш. Р. Рашидов дўстона суҳбат чоғида экономика ва маданиятни ривожлантиришда Ўзбекистон меҳнаткашлари эришган муваффақиятлар тўғрисида гапириб берди. СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган мусобақада ўз зиммаларига олган мажбуриятларни бажаришда қардош республикалардан келган тўқимачиларга янги муваффақиятлар тилади. (ЎзТАГ).

ЛЕНИНИЗМ—КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ БУЮК БУНЁДКОР КУЧИ

(Боши биринчи бетда).

КПССнинг ленинча миллий сиёсати ҳамма иттифоқдош республикалар экономикасини юксалтиришни ва уларнинг даражасини тенглаштириб олишни таъминлади, ягона давлат плани асосида ривожланадиган қудратли социалистик хўжаликни барпо этишга олиб келди. Мамлакат иқтисодий ҳаёти умумийлигининг чуқурлашиши — қонуний жараён бўлиб, коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо этишнинг объектив эҳтиёжларини ифодалайди.

Мамлакатдаги барча миллатлар ва элатларнинг ўз социалистик ватанини бунёд этиш соҳасида биргаликда қилаётган эркин ва актив меҳнатида Лениннинг миллий тенглик ғояси ўзининг мужассам ифодасини топди. Совет Иттифоқи ҳозирги вақтда 15 иттифоқдош ва 20 автоном республика, 8 автоном область ва 10 миллий округ миллатлари ва элатлари тош метиндек бузилмас ҳамдўстлигидан иборат. Кўп миллатли Совет давлати демократик централизм, социалистик федерализм, совет социалистик демократияси негизида ривожланиб бормоқда. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи бутун дунёнинг кўз ўнгида халқлар ихтиёрий иттифоқининг энг ҳаётий формаси сифатида намоён бўлди.

Республикаларда ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, меҳнаткаш зиёлиларнинг кучли отрядлари ўсиб вояга етди. Социализм СССРнинг ҳамма халқларига тез маънавий ўсиш учун шарт-шароитни таъминлаб берди. Эндиликда ҳамма Совет социалистик миллатлари ва элатлари ёппасига саводхон бўлиб қолди. Илгари ўз ёзувига эга бўлмаган 40 дан ортиқ халқ эндиликда Совет шароитида ривожланган адабий тилларига эга бўлиб қолди. Мазмунан социалистик, шаклан миллий маданият мислсиз равнақ топди. Социалистик миллатлар ва элатларнинг маънавий яқинлашуви ва бир-бирларини ўзаро бойитишдан иборат қонуниятли жараён содир бўлмоқда. Мамлакатимизда социалистик ўзгаришлар йилларида одамларнинг янги тарихий бирлиги — Совет халқи вужудга келди.

Маркс — Энгельс — Лениннинг социал адолат жамияти бўлган коммунизм тўғрисидаги таълимоти Совет халқининг меҳнати, ғайрати, ақл-идроки билан рўёбга чиқарилмоқда, революционерлар авлодларининг энг дадил ниятлари, халқларнинг энг эзгу орзулари амалга оширилмоқда.

Кўп миллатли Совет халқининг мустаҳкам бирлиги, ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг юксак меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги совет жамияти ҳар томонлама тараққиётининг қудратли омилларидир.

Партия билан давлат XXIV съезд кўрсатмаларига амал қилиб, экономикани меҳнаткашлар фаровонлигини анча оширишга алоқадор хилма-хил вазифаларни ҳал этишга тубдан буриб юбориш йўлини ўтказмоқдалар. Бу — мамлакат хўжалик ривожининг шу беш йилликкагина эмас, узоқ истиқболга ҳам мўлжалланган умумий йўлидир. Бу йўл фан-техника тараққиётини жадаллаштиришни, бошқариш ва планлаштиришни яхшилашни, халқ хўжалиги ҳамма бўғинлари иши самарадорлигини оширишни талаб қилади. Шу мақсадда ижтимоий ишлаб чиқаришнинг структураси такомиллаштирилмоқда. Халқнинг моддий ва маданий эҳтиёжларини қондиришга бевосита боғлиқ бўлган тармоқлар жадал ривожлантирилмоқда.

Мамлакатимиз меҳнаткашлари партиянинг иқтисодий сиёсатини амалга ошира бориб, беш йилликнинг биринчи йилида катта натижаларга эришдилар. Саноат маҳсулотининг кўпчилик энг муҳим турларини ишлаб чиқариш ҳамда реализация қилиш йиллик плани тўла ва ошириб бажарилди. Шу туфайли мамлакатда сал кам 8 миллиард сўмлик қўшимча маҳсулот олинди. Халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш планда кўзда тутилганидан тезроқ суръатлар билан ўсди. Давлат маблағ сарфлаш плани бажарилди. Тўрт юзтага яқин катта завод ва фабрика, электр станция ва шахта, ишлаб турган корхоналарда кўп миқдорда янги цехлар ва ишлаб чиқаришлар ишга туширилди. Темир йўл, дарё, автомобиль ва нефтепровод транспортида юк обороти топшириқлари ошириб бажарилди.

Иқтисодий ривожланишнинг умумлашма кўрсаткичи бўлган миллий даромад 1971 йилда 16 миллиард сўм ёки сал кам 6 процент миқдорида кўпайтирилди. Ўтган йили халқнинг турмуш даражасини ошириш соҳасида ўтказилган тадбирлар натижасида реал даромадлар аҳоли жон бошига 4,5 процент ўсди. 19 миллион кишининг иш ҳақи ва пенсияси кўпайтирилди. Ижтимоий истеъмол фондларидан бериладиган тўловлар ва имтиёзлар 7,4 процент ортди. Минглаб янги мактаблар, касалхоналар, маданият муассасалари қурилди. 108 миллион квадрат метр уй-жой фойдаланиш учун топширилди. Бу эса фақат бир йил ичида 11 миллиондан ортиқ совет гражданининг уй-жой шароитларини яхшилаш имконини берди.

Бу йил ҳам социал характердаги катта-катта тадбирларни амалга оширишимиз лозим. Иш ҳақининг минимум миқдори кўпайтирилади, мамлакатнинг бир қанча районларида ишлаб чиқариш тармоқларидаги ўртача ҳақ олаётган ишчи ва хизматчиларнинг ставкалари ҳамда окладлари оширилади. Ўқитувчилар, врачларнинг, мактабгача тарбия болалар муассасалари тарбиячиларининг иш ҳақи оширилади. Олий ўқув юртлари ва ўрта махсус ўқув юртлари студентларининг стипендиялари кўпайтирилади.

Социализм, Ленин сўзлари билан айтганда, ижтимоий ишлаб чиқаришни планли ташкил этишни жамиятнинг ҳамма аъзолари фаровонлигини ва ҳар томонлама ривожини таъминлашга қаратадиган тузум сифатидаги ўз имкониятларини беш йилликдан беш йилликка, йилдан йилга тобора тўлиқ намоён қилмоқда. Коммунистик партия халқ турмушини яхшилашга муттасил ҳаракат қилаётганлигини, партиянинг сўзи билан иши бир эканлигини ҳар бир совет кишиси кўриб турибди.

Биз эришилган муваффақиятларни муносиб равишда қайд қилиш билан бирга, ўз ишимизнинг натижаларига ленинча реалистик баҳо беришимиз, навбатдаги вазифаларни энг рационал ҳал этиш йўлини қидириб топишимиз керак. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг касаба союзлари XV съездидаги нутқида мамлакатнинг ҳозирги социал-иқтисодий ривожи атрофлича, чуқур анализ қилиб берилди. Бу нутқда совет халқининг фидокорона меҳнатига юксак баҳо берилди, хўжалик фаолиятимиздаги ишлар якунланиб, камчиликлар очиб ташланди, бундан буёнги ривожланишнинг катта проблемалари ўртага қўйилди. Партия совет халқининг ижодий куч-ғайратларини коммунистик қурилишнинг тобора мураккаб ва масъулиятли вазифаларини ҳал этишга сафарбар қилмоқда. Партия ҳамма меҳнаткашларни экономикани тезроқ ривожлантиришнинг янги-янги резервлари ва имкониятларини қунт билан аниқлашга, меҳнат унумдорлигини муттасил оширишга, бугун ва эртага кечагидан яхшироқ ишлашга даъват қилмоқда.

В. И. Ленин янги жамият қуриш йўлларини белгилаганида фан маълумотларига, юксак даражада маълумотли мутахассислар тайёрлашга асосланган меҳнатнинг моддий, техникавий шарт-шароитларининг жуда катта аҳамиятини доимо таъкидлар эди. «Биз, — деган эди Владимир Ильич, — янги иқтисодий қурилиш учун янги техника базасига эга бўлмоғимиз лозим» (Асарлар, тўртинчи нашр, 30-том, 363-бет).

Лениннинг бу кўрсатмалари фан-техника революцияси ривожланиб бораётган ҳозирги шароитда айниқса актуалдир. XXIV съездда таъкидланиб ўтилганидек, фан ва техника тараққиёти — коммунизм моддий-техника базасини вужудга келтиришнинг бош омилидир. Социалистик жамиятнинг коммунизм сари олға силжиш суръатлари фан-техниканинг энг янги ютуқларидан халқ хўжалигида нақадар тез ва ҳар томонлама фойдаланишимизга ҳал қилувчи даражада боғлиқ бўлади.

Совет Иттифоқи фан ва техниканинг кўп соҳаларида дунёда етакчи ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Мамлакатда ишлаб чиқаришнинг техника базаси янгиланмоқда, илмий тадқиқотларнинг натижалари актив жорий қилинмоқда, асосий ва ёрдамчи ишларни механизациялаш жараёни тобора кенг авж олдирилмоқда. Саноатнинг бутун халқ хўжалигидаги техника даражасини белгилаб берувчи тармоқлари юксак суръатлар билан муттасил ривожланиб бормоқда. Буларнинг ҳаммаси — фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга қўшилган муҳим ҳиссадир.

Коммунистик партия билан Совет давлати ишлаб чиқарувчи кучларни сифат жиҳатидан ўзгартириш асосида ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини янада оширишни таъминлашни энг муҳим вазифалардан бири деб билмоқдалар. Техника тараққиёти — давримиз хўжалик практикасининг энг муҳим талабидир. Техника тараққиёти министрликлар, идораларнинг, барча бошқарув органларининг, ҳамма корхоналар, илмий, лойиҳалаш ва конструкторлик ташкилотлари коллективларининг аниқ мақсадни кўзлаб олиб борадиган актив фаолиятига, ҳар бир меҳнаткашнинг шахсий ҳиссасига боғлиқ. Фан ва техниканинг энг янги ютуқларини вужудга келтиришда ва шу ютуқлардан фойдаланишда миллион-миллион кишилар қатнашмоқда. Ана шу ҳамма кишиларнинг яқин ҳамдўстлиги шароитидагина биз халқ хўжалигини техника билан қайта қуроллантиришни таъминлай оламиз.

Ўртоқлар! Партиямиз ижтимоий ишлаб чиқаришни ўстириш вазифаларини ҳал қилар экан, мамлакатнинг бутун экономикасини ривожлантиришга жуда катта таъсир ўтказаётган тармоқ бўлган қишлоқ хўжалигига муттасил эътибор бериб келмоқда. Партиянинг қишлоқдаги ҳозирги сиёсати Ленин аграр сиёсатининг давоми ва уни янги тарихий шароитларда ижодий ривожлантиришнинг ўзидир. Партия қишлоқ хўжалик маҳсулотларини анча кўпайтиришни таъминлаш, аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига ва саноатнинг хом ашёга тобора ўсиб бораётган талабларини янада тўлиқ қондириш учун қишлоқ хўжалик проблемаларини тубдан ҳал этиш йўлини изчиллик билан ўтказиб келмоқда.

Шу мақсадда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва унинг самарадорлигини оширишнинг комплекс программаси ишлаб чиқилди. Ишлаб чиқаришни ҳар томонлама интенсивлаштириш — механизациялаш ва электрлаштиришни, химиялаштиришни жадаллаштириш, мелиорация соҳасида катта ишларни амалга ошириш, капитал қурилишни кенгайтириш, ер ва техникадан яхшироқ фойдаланиш, ишлаб чиқариш технологиясини ва уни ташкил этишни такомиллаштириш — бу программанинг негизидир.

Айни вақтда колхоз ва совхозларни моддий-техника воситалари билан таъминлайдиган ёки қишлоқ хўжалик маҳсулотини қайта ишлайдиган саноат тармоқлари ҳам жадал ривож топади.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март пленумидан кейинги йилларда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳамда тайёрлашни планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришни яхшилаш юзасидан, колхоз ва совхозларда хўжалик ҳисоби муносабатларини мустаҳкамлаш ҳамда ишлаб чиқаришнинг рентабеллигини ошириш юзасидан муҳим тадбирлар ўтказилди.

Партиянинг қишлоқ хўжалиги соҳасидаги амалий фаолияти, колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, қишлоқ мутахассислари, саноат ходимларининг фидокорона меҳнати ижобий натижалар бермоқда. Кейинги йилларда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни ўстириш суръатлари жадаллаштирилди, колхоз ва совхозларнинг моддий-ишлаб чиқариш базаси мустаҳкамланди. Шаҳар билан қишлоқ аҳолисининг турмуш даражасини яқинлаштиришга қаратилган социал тадбирлар системаси қунт билан амалга оширилмоқда. Қишлоқда уй-жой ва маданий-маиший қурилиш актив олиб борилмоқда, қишлоқ меҳнатчиларининг социал страхованиеси ва пенсия таъминоти яхшиланмоқда, уларнинг моддий фаровонлиги ошмоқда.

Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида мамлакатнинг бир қанча районларида об-ҳаво шароитлари қишлоқ хўжалиги учун ноқулай келганлиги маълум. Шунга қарамай қишлоқ меҳнатчилари дуруст натижаларга эришдилар. 181 миллион тонна дон ҳосили олинди. Бу ҳосил гарчи биз режалаштириб қўйилган кўрсаткичдан бир қанча кам бўлса ҳам, лекин саккизинчи беш йилликдаги ўртача йиллик ҳосилдан 13,4 миллион тонна ортиқдир. 7,1 миллион тонна пахта тайёрланди. Мамлакатда ҳеч қачон бунча пахта ҳосили олинмаган эди.

Ҳамма турдаги чорва ва парранда кўпайди, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилиш ортди. Шу йилнинг биринчи кварталида ҳам чорвачилик маҳсулоти кўпайди. Давлат ўтган йилнинг шу даврига қараганда, гўшт, сут ва тухумни кўпроқ тайёрлади.

КПСС XXIV съезди қишлоқ хўжалиги соҳасида катта вазифалар қўйди. Дон техника экинлари, картошка, сабзавот, мева етиштириш ва тайёрлашни анча кўпайтириш керак. Чорвачиликни ривожлантириш учун кўп иш қилиш лозим.

Бу вазифаларни бажаришнинг реаллиги мустаҳкам моддий базага, мамлакатнинг зўр иқтисодий потенциалига асосланади. Қишлоқ хўжалигини юксалтириш программаси саноатни, ватан фани ва техникасини ривожлантиришнинг юксак даражасига, колхоз ва совхозларнинг мустаҳкам экономикасига таянади. Тўққизинчи беш йилликда қишлоқ хўжалигига катта капитал маблағ ажратилган. Индустриямиз қишлоққа кўп миқдорда машиналар, минерал ўғит ва бошқа моддий-техника воситалари етказиб беради. Ана шу жуда катта имкониятлардан, шунингдек хўжаликларнинг ўзидаги жуда кўп ички резервлардан тўлиқ фойдаланиш — партия, Совет ва хўжалик органларининг, раҳбарлар ва мутахассисларнинг, барча қишлоқ меҳнатчиларининг вазифасидир.

Кўкламги дала ишлари кўлами кун сайин кенгайиб бораётган ҳозирги вақтда қишлоқ меҳнатчиларининг бутун фикри-зикри экиш компаниясини муваффақиятли ўтказиб боришга, мўл ҳосил етиштириб, қаҳратон қиш етказган зарарнинг ўрнини қоплашга қаратилган. 1972 йилда халқ хўжалиги планининг деҳқончилик ва чорвачилик ҳамма маҳсулотларини етиштириш ҳамда харид қилиш топшириқларини шараф билан бажариш қишлоқ хўжалик ходимларининг бурчидир.

Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш юзасидан КПСС XXIV съезди ўртага қўйган вазифаларнинг бажарилиши бу тармоқни ривожлантиришда янги катта қадам бўлади, коммунистик қурилишнинг бутун боришига самарали таъсир қилади.

Ўртоқлар! Совет экономикасининг ривожи кўп жиҳатдан халқ хўжалик механизми ҳамма бўғинларининг ўзаро аниқ ва пухта ишлаши билан, илмий асосланган ва малакали бошқариш билан белгиланади. Халқ хўжалигини бошқариш системасини такомиллаштиришни партия ўз иқтисодий сиёсатининг энг муҳим масалаларидан бири деб билади.

Бу масалани ҳал этиш учун, XXIV съезд уқтириб ўтганидек, бошқарув органларининг энг рационал структурасини қунт билан қидириб топиш, улар ичидаги параллелчиликни тугатиш, маҳаллийчилик ва тор маҳкамачилик тенденцияларига хотима бериш зарур. Энг янги ташкил қилиш ва электрон-ҳисоблаш техникасидан, замонавий алоқа воситаларидан кенг кўламда фойдаланиш ҳам бошқариш савиясини оширишнинг ажралмас жиҳатидир.

Партия кадрларни профессионал тайёрлашга, ҳар бир ходимни план топшириқларини оғишмай бажариш, давлат ва меҳнат интизомига риоя қилиш, юксак даражада уюшқоқлик ва топширилган иш учун шахсий жавобгарлик руҳида тарбиялашга, меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни бошқаришга кенг жалб қилишга кун сайин эътибор бериб келмоқда.

Лениннинг социализм шароитида аҳоли оммаси тарихда биринчи марта кундалик бошқарувда мустақил қатнашиш даражасига кўтарилади, деган қоидаси совет воқелигида тобора тўлиқ намоён бўлмоқда. Партия умумхалқ давлатимизни мустаҳкамлаб, ўн миллионлаб Совет кишиларини давлат ва жамоат ишларини бевосита ҳал этишга жалб қилмоқда. Партия ишлаб чиқаришни ва меҳнатни планлаштиришда, илмий ташкил этишда, ички хўжалик ресурсларини ишга солишда меҳнаткашларни бевосита қатнаштиришнинг ташкил топган ва амалда ўзини оқлаган формаларини ҳар томонлама такомиллаштирмоқда.

Социалистик мусобақа меҳнаткашлар ижодий куч-ғайратларини активлаштиришнинг таъсирчан формаси бўлиб хизмат қилмоқда. Айни социализм, — деган эди Ленин, — мусобақани «ҳақиқатан кенг, ҳақиқатан оммавий кўламда ишлатиш учун, меҳнаткашларнинг ҳақиқатан кўпчилигини шундай иш майдонига тортиш учун биринчи марта имкон берадики, улар бу иш майдонида ўзларини кўрсата оладилар, ўзларининг лаёқатларини ўстира оладилар, талантларини юзага чиқара оладилар ва бу талант ҳамда қобилиятлар эса халқда тўлиб-тошиб ётибди...». (Асарлар, тўртинчи нашр 26-том, 416-бет).

Бизнинг давримизда Лениннинг бу ғояси жуда кўп ташаббусларда, омманинг меҳнат ғайрат-шижоатида ғоят ёрқин ифодаланмоқда. Ҳозир мамлакатда беш йилликнинг иккинчи йили планини муваффақиятли бажариш учун. СССРнинг ярим асрлик юбилейини муносиб кутиб олиш учун бошланган ҳаракат тобора кенг авж олиб бормоқда. Ленин юбилейи арафасида бутун мамлакатда Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги зўр ғайрат билан ўтди, кейинги йилларда ана шундай шанбалик ўтказиш яхши анъана бўлиб қолди. Миллион-миллион совет кишилари илҳомбахш меҳнат қилиб, Лениннинг «Буюк почин» асаридаги ғоялари ҳаётийлигини яна бир карра намойиш қилдилар.

Лениннинг социалистик мусобақа тўғрисидаги таълимотини амалга ошираётган партия мусобақани иқтисодий сиёсатнинг энг муҳим вазифалари билан узвий равишда боғлаб олиб боришга ҳаракат қилмоқда. Бунда гап мусобақа қатнашчилари ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш учунгина курашиб қолмасдан, шу билан бирга сифат кўрсаткичларини яхшилаш, унинг самарадорлигини ошириш учун ҳам курашишлари кераклиги устида бораётир. Меҳнат, моддий ва пул харажатларини камайтириш, ишлаб чиқариш фондларидан ва капитал маблағлардан яхшироқ фойдаланиш, илғор тажрибани, фан-техника ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг ва тез жорий қилиш, маҳсулот сифатини ошириш, ҳар бир иш жойида, ҳар бир коллективда ва умуман тармоқда меҳнат унумдорлигини ўстириш — мусобақанинг ҳозирги кундаги асосий йўналишлари ана шулардан иборат. Социалистик мусобақани янада ривожлантириш, уни ташкил этишни такомиллаштириш ишлаб чиқаришни тараққий эттириш учун, социал муносабатларни ривожлантириш, коммунизмнинг актив бинокорларини тарбиялаш учун жуда катта аҳамиятга эга.

XXIV съезд ўз кўлами жиҳатидан илгари мисли кўрилмаган жуда катта тарихий аҳамиятга эга бўлган бунёдкорлик вазифаларини ўртага қўйди. Қўйилган мақсадларга эришишдаги сабот-матонати, социалистик Ватанимиз ҳамма халқлари хоҳиш-иродаси ва куч-ғайратларининг бирлиги — бу вазифалар муваффақиятли бажарилишининг гаровидир.

II. СОВЕТ ТАШҚИ СИЁСАТИНИНГ ЛЕНИНЧА ЙЎЛИ

Ўртоқлар!

СССРдаги коммунистик қурилишни жаҳон революцион жараёнидан, халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлиги учун олиб борилаётган курашдан ажратиб бўлмайди. Бу ҳол партиямизнинг бутун халқаро фаолиятида, КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан ташқи сиёсат йўлида яққол кўриниб турибди.

Бу йўл — чинакам интернационалистик ва тинчликсеварлик йўлидир. Бу йўл социализм ва коммунизм қуриш учун қулай халқаро шароитни таъминлашни, социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлашни кўзда тутиб ўтказилаётган йўлдир. Бу йўл халқлар ўртасида дўстлик, империализмга қарши, социал ва миллий озодлик учун курашаётганларнинг ҳаммаси билан бирдамлик руҳи билан суғорилган. Бу йўл мустаҳкам тинчликка ва халқаро хавфсизликка эришишга, барча давлатлар ўртасида ўзаро манфаатли ва тенг ҳуқуқли яхши қўшничилик ҳамкорлигини ривожлантиришга қаратилмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев совет касаба союзларининг XV съездида сўзлаган нутқида КПСС XXIV съездининг қарорларини амалга ошириш борасида партия ва Совет давлатининг ташқи сиёсий фаолиятидаги асосий йўналишларни муфассал тавсифлаб берди. У бизнинг мамлакатимиз тинчлик, халқлар эркинлиги ва хавфсизлигини актив ҳимоя қилиш йўлини ўтказиб, актуал халқаро проблемалар бўйича қандай принципиал позицияларда турганлигини айтиб ўтди. Бу сиёсатни бизга Ленин васият қилиб қолдирган. Бу сиёсатни барча совет кишилари қизғин қувватлаб, тўла-тўкис маъқулламоқдалар.

В. И. Ленин коммунистларни, жаҳон пролетариатини барча мамлакат ишчиларининг қардошлик иттифоқини, уларнинг жипслигини ва бирлигини сақлаш ва мустаҳкамлашга ҳар доим даъват қилиб келди. Ҳозирги кунда социалистик ҳамдўстлик мана шу халқаро пролетариат иттифоқининг қудратли моддий ва сиёсий таянчи бўлиб турибди. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати СССРнинг қардош социалистик мамлакатлар билан ҳар томонлама ҳамкорлигини ривожлантирмоқ учун, социализмнинг халқаро позицияларини мустаҳкамламоқ учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Жаҳон социалистик системаси марксизм-ленинизм байроғи остида йилдан-йилга ўсиб ва мустаҳкамланиб бормоқда, унинг кучига куч қўшилмоқда. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ҳозирги кунда жаҳоннинг энг тез ривожланаётган райони бўлиб турибди. Барча мамлакатлардаги жамики миллий даромадларнинг тўртдан бир қисми шу мамлакатларга тўғри келади. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг жаҳон саноат ишлаб чиқаришидаги салмоғи эса 1950 йилдаги бешдан бир қисмдан 1970 йилда учдан бир қисмга етди.

Социалистик иқтисодий интеграциянинг комплекс программаси қардош мамлакатлар халқ хўжалигига кенг истиқболлар очиб бермоқда. Бу программа Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар миллий экономикасининг планли асосда қўшилиб иш олиб бориш, уларнинг ресурсларини ва имкониятларини кўп томонлама бирлаштириш, халқаро социалистик меҳнат тақсимотининг афзалликларидан энг кўп даражада фойдаланиш негизида бир-бирлари билан мустаҳкам боғланиб иш олиб боришларини кўзда тутади.

Варшава Шартномасига аъзо бўлган давлатлар ташқи сиёсий фаолиятини мустаҳкам равишда координациялаш кейинги йилларда сезиларли натижалар берди. Бу натижалар халқаро ишларда, Европа қитъасидаги сиёсий иқлимни соғломлаштиришда, антиимпериалистик кучларнинг позицияларини янада мустаҳкамлашда, социалистик ҳамдўстликнинг роли ва обрўйи ошиб бораётганлигида ўз ифодасини топди.

Қардош партиялар ва мамлакатлар бунёдкорлик вазифаларини ҳал этишнинг энг самарали йўлларини биргалашиб изламоқдалар, халқаро майдонда коллектив бўлиб куч ва ғайрат сарфламоқдалар. Коммунистлар ўртасидаги муносабатларнинг Ленин бизга васият қилиб қолдирган чинакам интернационалистик характери мана шунинг ўзида яққол ифодаланмоқда.

Жаҳон социализмини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш нетиқболи умуман яхши бўлаётганлиги тўғрисида КПСС XXIV съезди чиқарган хулосаларнинг тўғрилигини ҳаёт тўла равишда исботламоқда. Социализм кучларини жипслаштириш, муқимлаштириш тенденцияси мустаҳкамланиб бормоқда. Марксизм-ленинизмга содиқлик, қардошларча ҳамкорлик ва интернационализм ҳар бир мамлакатнинг ва бутун социалистик ҳамдўстликнинг тўлақонли бўлиб ривожланишини таъминловчи бақувват негиз эканлигини амалий тажриба қайта ва қайта яққол кўрсатиб турибди.

Партия XXIV съездидан кейин ўтган давр давомида партиямиз ва Совет давлатимиз халқаро майдонда қизғин иш олиб бордилар.

КПССнинг, Совет давлатининг халқаро миқёсда ўтказаётган йўлининг характерли белгиси ҳозирги замоннинг энг зарур халқаро проблемаларини ҳал этишда реалистик, ижобий йўл тутишдан, совет халқининг, жаҳон социализмининг, халқаро ишчилар ҳаракатининг туб манфаатларини принципиаллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилишдан, курашнинг конкрет шароитини ҳар томонлама ҳисобга олишдан, пишиқ ва пухта тактика билан иш олиб боришдан иборат бўлиб келди ва иборат бўлмоқда. Ташқи сиёсатимизнинг асосий мақсадлари турли мамлакатлардаги миллион-миллион кишиларнинг тинчликка интилаётганлиги билан, уларнинг империализмнинг ҳарбий авантюраларига қарши, кескинликни юмшатиш учун олиб бораётган кураши билан мос бўлиб тушаётганлиги мана шу ташқи сиёсатимизнинг кучини ва самарадорлигини тобора оширмоқда.

Тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқлар эркинлиги ва мустақиллиги учун курашнинг конструктив программаси XXIV съездда ишлаб чиқилди ва қабул қилинди. Съезддан кейин ўтган вақт ичида партия Марказий Комитети ва Совет ҳукумати тинчлик программасида кўрсатиб ўтилган барча асосий масалаларнинг ҳаммасига доир конкрет таклифлар билан чиқдилар.

Натижада халқаро майдонда маълум ижобий силжишлар рўй берганлигини, планетанинг сиёсий иқлимини соғломлаштиришга олиб борадиган вазифаларни ҳал этишга бизнинг шу таклифларимиз ҳукуматларнинг ҳам, жамоатчиликнинг ҳам эътиборини тортишга ёрдам берганлигини ҳозир биз яққол кўриб турибмиз. Совет тинчлик ҳужуми халқаро вазиятни ривожлантиришга таъсир ўтказаётган муҳим омилга айланди.

Мамлакатимиз КПСС XXIV съездининг ташқи сиёсатини амалга ошира бориб, империалистик агрессия манбаларини тугатиш учун халқаро ўзбошимчаликка қарши изчиллик билан курашиб келмоқда. Империалистик босқинчиларга қарши, четдан ҳеч кимни аралаштирмай ўз тақдирини мустақил белгилаш ҳуқуқи учун курашаётган халқларни қўллаб-қувватлаш мақсадида Совет Иттифоқи барча зарур чораларни кўрди ва кўрмоқда.

Америка империализмининг агрессиясига қарши фидокорона жанг қилаётган Вьетнамнинг қаҳрамон халқига, Лаос ва Камбоджа ватанпарварларига бизнинг мамлакатимиз зарур ёрдам ва мадади бериб турибди. Совет кишилари Америка ҳарбийларининг Вьетнамдаги янги жиноятларини, Вьетнам Демократик Республикаси территориясини ваҳшийларча бомбардимон қилаётганликларини лаънатлаб, қаҳр-ғазаб билан қораламоқдалар. Интернационал бирдамлик принципларига муттасил амал қилиб келаётган Совет Иттифоқи қаҳрамон Вьетнамнинг, Ҳинди-Хитойдаги барча ватнпарварларнинг томонини олиб келди ва бундан буён ҳам уларнинг томонини олаверади. СССР араб халқлари томонида, уларнинг Исроил ҳукмрон доираларининг босқинчилик сиёсатига қарши олиб бораётган одилона кураши томонида туриб ҳаракат қилмоқда.

Миллий озодлик ҳаракати билан бизнинг бирдамлигимиз мустаҳкам асосга — Ленин негиз солган ва таърифлаб берган принципларга асосига қурилган. Биз шу принципларга амал қилиб, империалистик агрессия сиёсатига қарши актив курашаётган барча давлатлар билан ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамламоқдамиз. Совет Иттифоқи мустақиллик ва тараққиёт йўлидан бораётган мамлакатлар билан дўстлик муносабатларини ривожлантирмоқда. Ўтган йил давомида бизнинг мамлакатимиз Миср, Ҳиндистон ва Ироқ билан муҳим шартномалар тузди. Бу ҳужжатлар катта сиёсий аҳамиятга эга. Бу шартномалар мазкур мамлакатларнинг халқлари билан дўстликни ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга қаратилган ҳужжатлар бўлиб, империализмга қарши, тинчлик, миллий ва социал озодлик учун курашаётган барча кучларнинг позицияларини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Совет Иттифоқи кескинликни юмшатишга изчиллик билан ҳаракат қилмоқда, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлида актив чора ва тадбирлар кўрмоқда. Европа сингари муҳим районда мустаҳкам тинчликни таъминлашга ва ўзаро манфаатли, тенг ҳуқуқли ҳамкорликни ривожлантиришга бизнинг мамлакатимиз ғоят катта аҳамият бермоқда.

Ўтган йил давомида бу йўлда анчагина силжиш бўлишига эришилди, деб айтмоқ учун ҳозир ҳамма асослар бор. Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида, Польша билан Германия Федератив Республикаси ўртасида тузилган Шартномаларни ратификация қилиш проблемаси ҳозирги пайтда Европа ва жаҳон жамоатчилигининг, сиёсий арбобларнинг эътиборини ўзига жуда ҳам тортиб турибди. Бу проблеманинг қандай ҳал этилиши ГФРнинг қандай йўлдан боришини — у кескинликни юмшатиш ва Европада хавфсизликнинг мустаҳкам системасини вужудга келтириш йўлидан борадими ёки ГФР халқининг миллий манфаатларини, Европадаги бошқа халқларнинг ҳам миллий манфаатларини назар-писанд қилмай, уни Европада рўй бераётган ижобий жараёнлардан яккалаб қўйишга, уни орқага улоқтириб ташлашга интилаётган кучлар ГФРни итараётган йўлдан борадими, — ГФРнинг мана шу икки йўлнинг қай биридан боришини кўрсатиб беради.

СССР билан Германия Федератив Республикаси, Польша билан Германия Федератив Республикаси ўртасида тузилган Шартномаларнинг ва Ғарбий Берлинга доир тўрт томонлама битимнинг кучга кириши Европадаги барча давлатларнинг ва халқларнинг манфаатларига, Европада ва бутун дунёда тинчлик манфаатларига хизмат қилади, биз бунга аминмиз.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитетининг шу йил январь ойидаги кенгашида қабул қилинган Декларацияда Европада мустаҳкам тинчликка эришишнинг тўла-тўкис ва конструктив программаси баён қилиб берилди. Бу программада Европадаги хавфсизлик ва ҳамкорликнинг мустаҳкам системасини қуришга негиз бўла оладиган асосий принциплар таърифлаб берилди. Совет Иттифоқи, Варшава Шартномасининг бошқа қатнашчилари Европа ўз тарихида бурилиш нуқтаси бўлиб қола оладиган марраға етиб қолганлигини назарда тутиб, давлатларнинг Умумевропа кенгашини ўтказишга ҳаракат қилмоқдалар.

Турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг бир-бири билан тинч-тотув яшаш принципларига риоя қилиш бутун-бутун мамлакатлар ва халқларнинг тақдирини хавф остида қолдирадиган қирғин урушнинг олдини олишга имкон берувчи бирдан-бир йўл бўлиши мумкин ва лозим, деган фикр ҳозирги кунда ер юзининг ҳамма жойида маҳкам қарор топмоқда. СССР мана шу ленинча принципларни қаттиқ туриб ҳимоя қилиб келди ва ҳимоя қилмоқда.

Мамлакатимиз кўпгина капиталистик мамлакатлар билан нормал муносабатда бўлиб келмоқда. Бу нарса биз билан шундай муносабатда бўлаётган мамлакатларга ва бизнинг ўзимизгагина фойда етказиб қолмасдан, бундан барча халқлар манфаатланаётганлигини, тинчлик иши ҳам манфаатланаётганлигини тажриба кўпдан бери ва жуда яққол қилиб очиқ кўрсатди.

Съезддан сўнг ўтган йил давомида Совет Иттифоқи кўпгина капиталистик давлатларнинг раҳбар арбоблари билан муҳим ва самарали музокаралар олиб борди. Бизнинг давлатимиз тинч-тотув яшаш асосида капиталистик мамлакатлар билан ҳамкорликни ривожлантириб, улар билан бошқа мамлакатлар ва халқларнинг манфаатларига зарар етказадиган битимларга келиш йўлини қидираётгани йўқ, ўз позицияларидан чекинаётгани йўқ. Совет Иттифоқи халқаро майдонда қатъий ва изчил сиёсатни — тинчликни, халқлар эркинлиги ва хавфсизлигини актив ҳимоя қилиш сиёсатини, империализмнинг халқаро кескинликни кучайтиришга қаратилган барча ва ҳар қандай уринишларига қаттиқ зарба бериш сиёсатини ўтказиб келмоқда. АҚШ билан муносабатларимиз ҳам мана шу принципларга асосланади.

Совет Иттифоқининг ташқи сиёсат йўли, партия ва давлатнинг бутун халқаро фаолияти улуғ Ленин белгилаб берган бузилмас негизлар асосига қурилган. Бизнинг партиямиз — интернационалистлар партияси. Биз халқаро сиёсатимизни империализмга қарши, социал ва миллий зулмдан халқларни озод қилиш учун курашаётганларнинг муштарак ишига совет халқи қўшаётган ҳисса деб ҳисобламоқдамиз. Ленин бизга худди мана шундай қилишни — амалдаги мана шундай интернационализмни, бутун дунё революционерлари билан амалда, ҳар доим бирдам бўлишни ўргатди. Шу сабабли унинг васиятлари КПСС учун амалий ишга доимий қўлланма бўлиб қолаверади.

Бизнинг партиямиз барча мамлакатлардаги қардош марксча-ленинча отрядлар билан ҳамкорликни доимо мустаҳкамлаб келмоқда. 1969 йилги Халқаро кенгаш ғояларига ва хулосаларига мувофиқ КПСС бутун дунё коммунистларини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари асосида жипслаштиришга изчиллик билан ва зўр бериб ҳаракат қилмоқда, шу принциплардан ҳар қандай чекинишга, ўнг ва «сўл» ревизионизмга, миллатчиликка ва шовинизмга қатъиян қарши чиқмоқда.

Коммунистик кучлар иттифоқи нақадар мустаҳкам ва бақувват бўлса, уларнинг умумий душманга — империализмга қарши, социализмнинг юксак идеалларини амалга ошириш учун олиб бораётган кураши шу қадар муваффақиятли бўлади. Буни ҳаётнинг ўзи яққол исботлаб бермоқда. Биз буни ҳозирги замоннинг энг нуфузли сиёсий кучи бўлган халқаро коммунистик ҳаракатнинг ўзгартирувчилик, авангардлик ролини янада оширувчи омил деб биламиз. Биз буни империализмга қарши, тинчлик учун, миллий мустақиллик ва социализм учун курашаётган барча кучлар фронтини кенгайтириш ва мустаҳкамлашнинг омили деб биламиз.

* * *

Ўртоқлар!

Янги типдаги марксистик партия — большевиклар партияси барпо қилинганлиги Лениннинг совет халқи олдидаги, жаҳон революцион ҳаракати олдидаги энг катта хизмати бўлди.

КПСС — ишчилар синфининг, бутун совет халқининг йўлбошчисидир, илмий коммунизм партиясидир. У Маркс, Энгельс, Ленин таълимотига содиқликни муқаддас билиб сақлаб келмоқда, революцион назарияни ижодий ривожлантирмоқда ва бойитмоқда. У ижтимоий ривожланиш тенденцияларини чуқур анализ қилиб бермоқда, сиёсий йўлни белгилаб бермоқда, омманинг ҳаракатини муайян мақсадга йўллаб турибди, бу ҳаракатни планли ва ташкилий ҳаракатга айлантирмоқда.

Партия омма билан узилмас алоқада бўлганлиги учун ҳам кучлидир. Партиянинг марксча-ленинча раҳбарлиги омма ҳаракатининг куч ва енгилмаслик манбаидир. Бу — пролетар революциясининг, социализм ва коммунизм қурилишнинг ўзгармас қонуни. Ленин партияси учун ишчилар синфига, меҳнат аҳли манфаатларига хизмат қилишдан кўра олий мақсад йўқлигини тарих тажрибаси яққол исбот қилди.

Революциянинг, социалистик ва коммунистик қурилишнинг ҳар бир босқичида партия оммани тобора мустаҳкам қилиб жипслаштирмоқда, омманинг ижодий ғайратини ривожлантириб, тобора каттароқ вазифаларни ҳал этишга йўлламоқда. Совет жамиятининг раҳбар ва етакчи кучи бўлган КПССнинг роли ва аҳамияти коммунизм қураётган халқ тарихий ижодкорлигининг миқёси кўпайган сари ошиб бормоқда.

Совет жамиятининг ривожланишидаги ҳар бир янги қадам партия ташкилотлари олиб бораётган ташкилотчилик ва сиёсий ишнинг савиясини оширишни талаб қилади. КПСС XXIV съезди кўрсатиб ўтганидек, бу ишнинг формалари ва методлари замоннинг руҳига, партия ва мамлакат олдида пайдо бўлаётган янги катта вазифаларга тўлароқ жавоб берадиган бўлиши лозим. Бутун партия ўз сафларининг жанговарлик қобилиятини оширишга, партиявий раҳбарлик услубини янада такомиллаштиришга, партия турмушининг ленинча принциплари ва нормаларига қаттиқ риоя қилишга, барча давлат ва жамоат ташкилотларининг, барча бошқарув бўғинларининг пухта ва бир маромда ишлашини таъминлашга алоҳида ғамхўрлик қилмоқда.

(Давоми учинчи бетда).

ЛЕНИНИЗМ—КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ БУЮК БУНЁДКОР КУЧИ

(Боши 1- ва 2-бетларда).

XXIV съезддан сўнг партия ташкилотлари съезднинг кўрсатмаларини, Марказий Комитет қарорларини бажара бориб ишларнинг аҳволини чуқур ўрганадиган, давлат, хўжалик ва маданий қурилиш масалаларини тағин ҳам чуқурроқ масъулият ва ишчанлик билан ҳал қиладиган бўлиб қолдилар. Партия ташкилотлари меҳнат коллективларида, планларимизнинг тақдири биринчи галда ҳал этилаётган, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш амалга оширилаётган жойларда олиб борилаётган сиёсий ва ташкилотчилик ишига кўпроқ эътибор бермоқдалар.

Партия ташкилоти ҳар бир коллективнинг ҳақиқатан жони-дили ҳисобланади. Одамларнинг аҳил бўлиб ишлаши, интизомнинг мустаҳкам бўлиши, чинакам ўртоқлик ва ўзаро талабчанлик вазиятнинг вужудга келтирилиши кўп жиҳатдан партия ташкилотига боғлиқ. Коллектив ҳаётининг тобора хилма-хил ва кўп масалалари эндиликда партия ташкилотлари шуғулланадиган масалалардан бири бўлиб қолмоқда. Ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш ҳамда маъмурий хўжалик ва тарбиявий ишларни бир-бири билан узвий равишда қўшиб олиб бориш ҳам, меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаш, илм даражасини, маданиятни ва профессионал маҳоратни ошириш масалалари ҳам партия ташкилотларининг фаолияти жумласига киритилмоқда.

Коммунистларнинг энг биринчи бурчи шуки, улар партия ва ҳукумат Директиваларини оғишмай амалга оширилишини таъминлашлари, маъмурият фаолиятини назорат қилиб туриш ҳуқуқидан тўлиқроқ фойдаланишлари керак. Иш натижаларидан кенг кўпчиликни хабардор қилиб туриш, танқид ва ўз-ўзини танқидни мавжуд камчиликларни амалда тузатиш билан қўшиб олиб бориш коммунистлар қўлидаги синалган қуролдир.

Янги кишини камол топтириш партия ишининг жуда муҳим участкасидир. КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съездига ҳисобот докладида кўрсатиб ўтилганидек, совет кишиларининг маънавий-сиёсий сифатларини турмушимизнинг бутун социалистик уклади, жамиятдаги ишларнинг бутун бориши, лекин аввало партия, унинг ташкилотлари муайян мақсадни кўзлаб, қунт билан олиб бораётган ғоявий-тарбиявий ишлар вужудга келтиради.

Партия уқтириб айтганидек, биз социализм билан капитализм ўртасида тинимсиз давом этаётган идеологик уруш шароитида яшаб турибмиз. Империалистик пропаганда сиёсатга аралашмаслик ва ишончсизлик кайфиятини меҳнаткашлар орасига ёйишга, кардош социалистик мамлакатлар ва халқлар ўртасига нифоқ солишга интилмоқда. Улар шу мақсадда сиёсий демагогиядан ва ҳар хил уйдирмалардан кенг фойдаланмоқдалар. Бизнинг партиямиз антикоммунизмга қарши муросасиз кураш олиб бормоқда, социалистик жамият тўғрисидаги, совет турмуши тартиби тўғрисидаги, ўзининг ички ва ташқи сиёсатининг мақсадлари тўғрисидаги ҳақиқатни кенг оммага сингдирмоқда.

Партия ташкилотлари коммунистик тарбия ишини яхшилаб оммани илмий дунё қараш билан қуроллантирмоқдалар, унга хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини чуқур тушунтирмоқдалар, уни меҳнатга ва жамоат мулкига онгли муносабатда бўлиш руҳида тарбияламоқдалар. Совет кишиларини пролетар интернационализми ва социалистик Ватанимизга чексиз садоқат руҳида тарбиялаш коммунистик онгни ривожлантиришнинг ажралмас қисмидир. Совет кишисининг янги хислатлари ўтмиш сарқитларга қарши, бизнинг тузумимизга ёт қарашлар ва хулқ-атвор, буржуа идеологияси ва ревизионистик идеологияга қарши олиб борилаётган принципиал курашда тобланаверади.

Коммунистик қурилиш вазифалари, жаҳон майдонидаги кескин идеологик кураш партия ташкилотларидан барча коммунистларни ғоявий чиниқтиришга, уларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишга берилаётган эътиборни кучайтиришни талаб қилмоқда. КПССнинг бутун тарихи Лениннинг партия аъзоси деган номни улуғлаш ва унинг аҳамиятини тобора баланд кўтариш керак, деган даъватига оғишмай амал қилиш намунаси бўлиб турибди. Коммунист бўлиш— меҳнатда ва ҳаётда ўрнак бўлиш демакдир, ижтимоий турмушда намуна бўлиш демакдир.

Партия XXIV съезд қарорларига амал қилиб, меҳнаткашлар депутатлари Советларининг жамиятимиз ҳаётидаги ролини ва аҳамиятини ҳар томонлама оширмоқда. Хозирги вақтда меҳнаткашлар депутатлари Советларининг фаолияти экономикани ривожлантиришнинг туб вазифаларини бажаришга, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма участкаларидаги ишларни яхшилашга тобора кўпроқ қаратилмоқда. Партия касаба союзлари ва комсомол сингари оммавий ташкилотлар фаолиятининг савиясини ошириш тўғрисида ҳар доим ғамхўрлик қилмоқда. СССР касаба союзларининг яқинда бўлиб ўтган XV съезди улар Ленин партияси теварагида маҳкам жипслашганлигини намойиш қилди, касаба союзлари ўзларининг бошқарув мактаби, хўжаликни юритиш мактаби, коммунизм мактаби бўлиш ролини муваффақиятли бажармоқ учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилишга тайёр эканликларини яна бир марта кўрсатди.

Ўртоқлар!

Миллион-миллион меҳнаткашларнинг онгига тарихнинг ўзи Ленин билан партия, Ленин билан революция, Ленин билан коммунизмни бир қилиб сингдириб юборди. Лениннинг доҳиёна ақл-заковати қаҳрамонона ўтмишимизни, ҳозирги шонли ишларимизни, порлоқ келажагимизни ёритиб турибди. Ўртоқ Л. И. Брежнев барча совет кишиларининг фикрини ва ҳис-туйғуларини ифодалаб айтдики, «Ленин ақл-заковатининг буюк кучи, Лениннинг уриб турган жўшқин қалби партия ишларида яшаб келмоқда. Ленин ғоялари, ленинча сиёсий матонат, Лениннинг енгиш фани шундай битмас-туганмас манбаки, биз ўз кучимизга бўлган ишончни, мардлик ва зўр умидворликни, ғалабага бўлган иродани ҳар доим шу манбадан олиб турибмиз».

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида Ленин кўрсатиб берган йўлдан, коммунизм қуриш йўлидан ишонч билан олға бормоқда.

Яшасин барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси— ленинчи Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Яшасин коммунизм бинокори — қаҳрамон совет халқи!

Яшасин абадий барҳаёт интернационал таълимот, барча мамлакат меҳнаткашларининг империализмга қарши, социализм ва коммунизм ғалабаси учун олиб бораётган кураш байроғи— марксизм-ленинизм!

Улуғ Ленин номи ва ишлари абадий барҳаёт бўлсин!

(Ўртоқ Ф. Д. Кулнов доклади зўр эътибор билан тингланди ва бир неча бор қарсаклар билан бўлиниб турди).

ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА 1972 ЙИЛГИ ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

8. Бутуниттифоқ Ғаллачилик хўжалиги илмий-тадқиқот институтининг директори, иш раҳбари, В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги Фанлари академиясининг академиги Александр Иванович **Бараевга**, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати, директор ўринбосари Эрвин Францевич **Госсенга**, шу институт бўлим мудири, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Александра Алексеевна **Зайцевага**, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати, тупроқни эрозиядан ҳимоя қилиш Павлодар тажриба станцияси директорининг ўринбосари Георгий Григорьевич **Берестовскийга**, техника фанлари кандидати, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими Александр Александрович **Плишкинга**, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги бош бошқармасининг бошлиғи Иван Иванович **Хорошиловга** — Шимолий Қозоғистонда ва Ғарбий Сибирнинг дашт районларида тупроқни шамол эрозиясидан ҳимоя қилиш соҳасидаги тадбирлари системаси учун.

9. Иш раҳбари Акоп Абрамович **Саркисовга**, Ирригация ва совхозлар қурилиши Ўрта Осиё бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Евгений Иванович **Озерскийга**, «Таджикцелинстрой» трестининг собиқ бошқарувчиси Абдукарим Қосимович **Қосимовга**, «Голодностепстрой» бошқармасининг бошлиғи Тўхтамиш **Боймировга**, «Средазгипроводхлопок» институтининг директори Дмитрий Кочстантинович **Терсицкийга**, шу институтнинг бош мутахассиси Эммануил Моисеевич **Беньяминовичга** —Мирзачўлдаги қўриқ ерларни суғориш ва бирламчи комплекс ўзлаштириш борасидаги прогрессив методларни ишлаб чиққанликлари ҳамда жорий этганликлари учун.

10. Техника фанлари доктори, Москва станок-инструмент институти кафедрасининг мудири, иш раҳбари Борис Сергеевич **Балакшинга**, шу институтнинг ходимлари, техника фанлари кандидати, катта илмий ходим Борис Мухтарбекович **Базровга**, техника фанлари кандидатлари, доцентлар Сергей Петрович **Протопоповга**, Евгений Иванович **Луцковга**, Юрий Михайлович **Соломенцевга**, Владимир Анатольевич **Тимирязевга** — адаптив бошқариш системаларидан фойдаланиладиган станокларда ишлов бериш аниқлиги ва унумини ошириш янги йўлларини тадқиқ этганликлари учун.

11. СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, бошқариш проблемалари (автоматика ва телемеханика) институти директорининг ўринбосари Станислав Васильевич **Емельяновга**, техника фанлари кандидати, шу институтнинг катта илмий ходими Вадим Иванович **Уткинга** — ўзгарувчан структурали системалар назариясига доир ишлар туркуми учун.

КПСС Марказий Комитетининг Секретари Л. БРЕЖНЕВ

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси А. КОСИГИН

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

АДАБИЁТ, САНЪАТ ВА АРХИТЕКТУРА СОҲАСИДА 1972 ЙИЛГИ ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура соҳасидаги Ленин мукофотлари ва СССР Давлат мукофотлари комитетининг таклифини қараб чиқиб, 1972 йилги Ленин мукофотларини қуйидагиларга беришга қарор қиладилар:

АДАБИЁТ СОҲАСИДА

1. Ёзувчи Иван Павлович **Мележга** — «Ботқоқликдаги кишилар» ва «Момақалдироқ нафаси» романлари учун.

2. Ёзувчи Мариэтта Сергеевна **Шагинянга** — В. И. Ленин тўғрисидаги: «Ўғил туғилиши» («Ульяновлар оиласи»), «Биринчи Бутунроссия», «Тарих дарсидан билет», «Ленин ҳузурида тўрт сабоқ» китоблари учун.

МУЗИКА ВА КОНЦЕРТ-ИЖРОЧИЛИК ФАОЛИЯТИ СОҲАСИДА

3. СССР халқ артисти композитор Дмитрий Борисович **Кабалевскийга** янги таҳрирдаги «Кола Брюньон» операси учун.

4. СССР халқ артисти дирижер Евгений Федорович **Светлановга** — 1969 — 1971 йиллардаги концерт программалари учун.

КИНЕМАТОГРАФИЯ СОҲАСИДА

5. РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, режиссер ва сценарий автори Юрий Николаевич **Озеровга**, сценарий авторлари Юрий Васильевич **Бондаревга**, Оскар Иеремеевич **Кургановга** (**Эстеркин — Курганов**), оператор Игорь Михайлович **Слабневичга**, Кабарда Балкария АССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби рассом Александр Васильевич **Мягковга** — «Халоскорлик» сериясидаги фильмлари: «Ўтли ёй», «Ёриб ўтиш», «Асосий зарба», «Берлин учун жанг», «Сўнгги штурм» фильмлари учун («Мосфильм» киностудиясининг маҳсулоти).

ТАСВИРИЙ САНЪАТ СОҲАСИДА

6. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР халқ рассоми Николай Васильевич **Томскийга** — В. И. Лениннинг Берлинда ўрнатилган ҳайкали учун.

АРХИТЕКТУРА СОҲАСИДА

7. РСФСРда хизмат кўрсатган архитектор, авторлар коллективининг раҳбари марҳум Борис Сергеевич **Мезенцевга**, архитектор Михаил Пантелеймонович **Константиновга**, архитектор Гарольд Григорьевич **Исаковичга**, бинокор инженер Лев Борисович **Фабрикантга**, бинокор инженер Анатолий Тимофеевич **Мягковга**, бинокор инженер Иван Степанович **Рогашовга**, иш бажарувчи Виктор Николаевич **Молчановга** — Ульяновск шаҳридаги Ленин ёдгорлиги учун.

БОЛАЛАР АДАБИЕТИ ВА САНЪАТИ АСАРЛАРИ УЧУН

8. Ёзувчи Агния Львовна **Бартога** — «Гул тергали қишқи ўрмонга» шеърлар китоби учун.

КПСС Марказий Комитетининг Секретари Л. БРЕЖНЕВ

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси А. КОСИГИН

ЛЕНИН МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

А. А. САРКИСОВ

Е. И. ОЗЕРСКИЙ

А. Қ. ҚОСИМОВ

Т. БОЙМИРОВ

Д. К ТЕРСИТСКИЙ

Э. М. БЕНЬЯМИНОВИЧ

ҚАРАШЛАР БИРЛИГИ

ЛОНДОН, 20 апрель, (ТАСС). Буюк Британия Компартияси ижроия комитетининг таклифига биноан 9 апрелдан 20 апрелгача Англияда бўлган КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов бошчилигидаги КПСС делегацияси ўз визитини тугатди. «КПСС делегациясининг Англияда бўлиши тўғрисида»ги ахборотда, жумладан, айтиладики, делегация Буюк Британия Компартияси Ижроия комитетининг шу компартия бош секретари Жон Голлан бошчилигидаги сиёсий комитети аъзолари билан учрашди. Суҳбат чоғида делегациялар КПСС-нинг ва Буюк Британия Компартиясининг фаолиятларидан бир-бирларини хабардор қилдилар. Улар халқаро, аҳвол, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг актуал масалалари юзасидан ҳам фикрлашиб олдилар.

Ахборотда айтиладики, «делегациялар Вьетнамдаги аҳволга алоҳида эътибор бердилар. Улар Вьетнам, Лаос ва Камбоджа халқларининг ўз озодликлари ва миллий мустақилликлари учун олиб бораётган қаҳрамонона кураши билан бирдамликларини яна бир бор таъкидлайдилар, АҚШ Вьетнам территориясини ва шу райондаги бошқа мамлакатларнинг территориясини бомбардимон қилаётганлигини қатъиян қоралайдилар ва Америка агрессияси дарҳол тўхталишини, АҚШ ва иттифоқчиларининг қўшинлари Ҳинди-Хитойдан олиб чиқиб кетилишини талаб қиладилар».

Ҳар иккала делегация, дейилади ахборотда, хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишланган Умумевропа кенгаши тезроқ ўтказилиши муҳимлигини таъкидладилар.

Ҳар иккала партия вакиллари араб халқларининг Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрда қабул қилган резолюциясини бажариш асосида Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун олиб бораётган одилона курашини қўллаб қувватлашларини таъкидлайдилар. Улар миллий ва социал озодлик учун кураш олиб бораётган барча халқлар билан бирдамликларини яна бир бор таъкидлайдилар.

«КПСС ва Буюк Британия Компартиясининг вакиллари, — дейилади ахборотда, — КПСС делегациясининг визити ва шу визит чоғида бўлиб ўтган суҳбатлар ҳар иккала партия ўртасидаги муносабатларнинг мустаҳкамланишига ёрдам берди, деб ишонч билдирдилар ва шу партиялар ўртасида қардошларча алоқалар ва ҳамкорлик янада мустаҳкамланишини, СССР билан Буюк Британия халқлари ўртасидаги дўстлик ривожланишини ёқлаб чиқдилар».

КПСС делегацияси КПСС Марказий Комитетининг Буюк Британия Компартияси делегациясини Совет Иттифоқига юбориш тўғрисидаги таклифномасини Буюк Британия Компартияси Ижроия комитетига топширди.

В. И. ЛЕНИН ҲАЙКАЛИ ЁНИДА

Совет адабиётининг Ўзбекистондаги кунларида қатнашмоқ учун Тошкентга келган қардош республикаларнинг ёзувчилари 21 апрель куни В. И. Ленин ҳайкали ёнига гулчамбар қўйдилар. Гулчамбарнинг қизил лентасига: «Улуғ Ленинга — Ўзбекистондаги адабиёт кунларининг қатнашчиларидан» деган сўзлар ёзилган.

(ЎзТАГ).

АШУЛА БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНДИ

21 апрелда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева раислигида биринчи республика ашула байрамига тайёргарлик ва уни ўтказиш ташкилот комитетининг мажлиси бўлди. Бу ашула байрами май ойида районларда ва шаҳарларда, июнь ойида область марказларида, сентябрь ойида эса республика пойтахти Тошкентда ўтказилади. (ЎзТАГ).

ЧИГИТ ЭКИШ ТАМОМЛАНДИ

СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга аҳд қилган пойтахт — Тошкент областининг пахтакорлари куни кеча катта зафар қучдилар. Қисқа фурсатда яхши тайёрланган 140 минг гектардан кўпроқ майдонга чигит экиб бўлдилар. Катта майдонларга уруғлик кенг қаторлаб ва квадрат-уялаб жойлаштирилди.

Область пахтакорлари бу йил она-Ватанга 400 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Бу мақсадга пахтачиликнинг асосий омиллари — ер, ўғит, сувдан самарали фойдаланиш, ирригация-мелиорация ишларини яхшилаш, химизация ва комплекс механизацияни кенг авж олдириш йўли билан эришилади.

Оққўрғон, Янгийўл, Юқори Чирчиқ, Ўрта Чирчиқ районларида чигит экиш айниқса тезкорлик билан ўтказилди.

Областнинг барча колхозлари ва совхозларида ғўза парваришига тайёргарлик ишлари кучайтириб юборилди.

* * *

Наманган области пахтакорлари 400 минг тонналик улкан хирмонни яратиш йўлидаги дастлабки маррани эгалладилар. Областда чигит экиш тугалланди. 135 минг гектар майдонга пахтанинг «Тошкент» навлари уруғи экилди.

Экишни илғорлар қаторида тугатган Уйчи, Тўрақўрғон ва Учқўрғон районлари хўжаликларининг далаларида ер бетини ғўза ниҳоллари қоплай бошлади.

* * *

ЖИЗЗАХ, (телефон орқали олинди). КПСС Марказий Комитетининг Май Чақириқларидан руҳланган район пахтакорлари чигит экишни 12 иш кунида тугалладилар.

Чигит экишда пешқадамлик қилган «Москва», Карл Маркс номли, «Коммунизм» ва Навоий номли колхоз далаларида чигит униб чиқа бошлади.

«КАПИТАЛ»ГА БАҒИШЛАБ

Илмий коммунизм асосчиси Карл Маркснинг шоҳ асари «Капитал»нинг биринчи томи рус тилида нашр этилганига 100 йил тўлди. Шу муносабат билан кеча Ўзбекистон Фанлар академияси иқтисод институти илмий кенгашининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Илмий кенгашда институт директори, иқтисод фанлари доктори И. Искандаров «Капитал» биринчи томининг рус тилига таржима қилиниши ва марксизм иқтисодий назариясининг ривожланиши», институт сектор мудири, иқтисод фанлари кандидати В. Живаев «Капитал»нинг ўзбек тилига таржима қилиниши ва унинг Ўзбекистонда иқтисодий фикрларнинг ривожланишидаги аҳамияти» деган мавзуларда доклад қилишди.

Илмий кенгаш мажлисида иқтисодчи олимлар қатнашдилар.

МУСОБАҚАДОШ ДЎСТЛАР УЧРАШУВИ

Саноат ва пахтачилик ходимларининг биргаликдаги куч-ғайратлари билан халқ истеъмоли моллари сифатини янада ошириш учун «Минглар шартномаси»ни яна бошлашни таклиф қилган Глухово ип газлама комбинати ходимларининг ташаббусини қўллаб-қувватлаган Россия Федерацияси, Украина ва Белоруссия тўқимачиларининг вакиллари — мусобақадош дўстларини Ўзбекистон шодиёна қабул қилмоқда.

Меҳмонлар қардош республикалар матбуоти вакиллари билан бирга Андижон областида икки кун бўлдилар.

Бўзда кўп кишилик дўстлик митинги бўлиб ўтди. «Минглар шартномаси»нинг қатнашчиларидан бири. «Партия XX съезди» колхозининг раиси, СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маннон Жалолов меҳмонларга қарата нутқ сўзлади.

— Иваново тўқимачилари билан, жумладан, Зоя Павловна Пухова билан 1967 йилдан бери мусобақадошман. Зоя Павловна кўпдан бери тўқувчи бўлиб ишласа ҳам, ғўзанинг қандай ўсишини ҳали кўрмаганди. Бултур декабрь ойида, СССР Олий Советининг сессиясида мен уни, бошқа тўқувчиларни биз тарафларга меҳмон бўлишга чорладим. Бугун биз тамонга келганлигингиздан жуда хурсандмиз.

М. Жалолов колхознинг режалари тўғрисида, колхоз меҳнаткашлари гектар бошига 40 центнердан ҳосил кўтариш, пахтанинг 80 процентини машинада териб олиш учун курашаётганликлари ҳақида гапириб берди.

Бўз районининг марказида қурилаётган пахта тозалаш заводининг директори А. Аҳмадалиев янги корхона тўқимачиларга нуқул аъло сифатли тола етказиб беради, деб меҳмонларни ишонтирди. «Партия XX съезди» колхозининг бултур 90 тонна пахта терган механик ҳайдовчиси М. Зокирова бу йил 300 тонна биринчи нав пахта териб бераман, деди.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган З. П. Пухова колхоз меҳнаткашларини чигитни муваффақиятли экиб бўлганликлари билан қутлаб, юбилей йилида уларга янги-янги муваффақиятлар тилади. У ўз қўли билан тўқиган кўркам ва яхши газламаларни митинг қатнашчиларига кўрсатди.

— Иваново тўқимачилари, — деди донгдор тўқувчи, — тўққизинчи беш йилликни юқори сифатли маҳсулот беш йиллиги деб эълон қилдилар. Бунинг учун сиздан нуқул биринчи нав тола олиб туришимиз зарур.

РСФСР Олий Советининг депутати, Глухово комбинатининг йигирувчиси М. Ф. Федорова, Барановичи ип газлама комбинати йигирув цехининг бошлиғи А. П. Буевич ва бошқалар пахтакорларни табриклаб гапирдилар.

Митинг тугагач, З. П. Пухова билан М. Жалолов 1972 йилги янги социалистик шартномани тантанали вазиятда имзоладилар.

Қардош республикаларнинг тўқимачилари Москва район пахта тозалаш заводида бўлишди, У. Юсупов номли катта Фарғона канали бош иншоотини бориб кўрдилар.

Тўқимачиларнинг пахтакорлар ва пахта заводи ходимлари билан учрашувлари ишчилар синфининг колхозчи деҳқонлар билан дўстлиги, Советлар мамлакати халқларининг бузилмас дўстлиги белгиси остида ўтди.

(ЎзТАГ).

ЧИГИТ ЭКИШ КУНДАЛИГИ

Ўзбекистон ССР областларида чигит экишнинг бориши тўғрисида 1972 йил 21 апрелга бўлган МАЪЛУМОТ

(Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — чигит экилган майдон (минг гектар ҳисобида) учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида).

Андижон	185,0	100,0
Наманган	135,4	100,0
Тошкент	136,9	97,6
Сурхондарё	120,6	96,5
Бухоро	132,9	85,5
Сирдарё	189,9	84,8
Фарғона	122,7	64,5
Самарқанд	109,5	62,7
Қашқадарё	75,3	71,6
Хоразм	28,2	27,0
ҚҚ АССР	5,7	4,7
Республика бўйича	1242,1	74,8

Пойтахтимиз жамоатчилиги СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишлаб республикамизда ўтказиладиган адабиёт ҳафталигининг қатнашчилари — қардош республика адабиётларининг намояндаларини кутиб олдилар. Суратда: ҳафталик қатнашчилари (чапдан): Гарольд Регистан, Дмитро Павличко, Лариса Васильева, Марк Максимов, Евдокия Лось, Заки Нурий, Анатолий Софронов, Вадим Кожевников, Мирзо Турсунзода.

И. Глауберзон фотоси.

ТУРЛИ МАМЛАКАТЛАРДА

В. И. ЛЕНИНГА БАҒИШЛАНГАН МИТИНГ

ҚОҲИРА, 20 апрель. (ТАСС). В. И. Ленин туғилган куннинг 102 йиллиги муносабати билан бу ерда Миср пойтахти жамоатчилигининг катта митинги бўлиб ўтди. Митингни Араб — Совет дўстлиги жамияти правлениеси, Совет маданий маркази ва Гиза вилояти Араб Социалистик Иттифоқи ташкилоти уюштирди.

Митингда Коммунистик партия билан Совет давлати асосчисининг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида Миср Араб Республикаси бош министрининг ўринбосари Абдул Салом аз-Зайёд доклад қилди. Митинг аҳли Совет Иттифоқининг Мисрдаги элчиси В. М. Виноградов билан Гиза вилояти Араб Социалистик Иттифоқи ташкилотининг секретари Абдул Фаттоҳ Аъзамнинг нутқларини ҳам зўр эътибор бериб тинглади.

Тантанали қисмдан кейин берилган байрам концертида Миср миллий ансамблининг артистлари ва Грузиянинг «Иверия» хонанда-созандалар ансамблининг артистлари қатнашдилар.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

БУДАПЕШТ, 20 апрель. (ТАСС). Яна роса бир ойдан кейин — 19 май куни очиладиган анъанавий Будапешт халқаро ярмаркасига Венгрия металлургия ва машинасозлик саноати маҳсулотларининг уч минг хил нусхасини тақдим этади.

Венгрия индустрияси ана шу тармоғининг корхоналари ишлаб чиқараётган замонавий маҳсулотнинг кўп қисми — Венгрия Халқ Республикасининг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан ва аввало, Совет Иттифоқи билан муваффақиятли ҳамкорлик қилаётганлигининг натижасидир. Масалан, ярмаркадаги Венгрия кўргазмасини кўздан кечирган кишилар «Жигули» автомобили учун ишлаб чиқаришни кооперативлаш доирасида ВХР корхоналари ишлаб чиқарган узеллар ва деталларни, қишлоқ хўжалиги учун лабораторияларни, энг янги алоқа техникасини, Совет Иттифоқига ҳам етказиб берилаётган замонавий станокларни кўриши мумкин.

Ярмаркадаги махсус кўргазма биноичи Совет — Венгрия савдо битими имзолангaнлигининг бу йил тўладиган 25 йиллигига бағишланади.

ОЙ САТҲИДА

НЬЮ-ЙОРК. «Аполлон-16» космик кемасининг ой кабинаси космонавтлар Ж. Янги ва Ч. Дьюк билан 21 апрелда Ой юзасига қўнди. Техникавий нуқсонлар сабабли бу кабина олти соат чамаси кечикиб қўндирилди.

ТЎЛА ЯКДИЛЛИК

СОФИЯ, 20 апрель. (ТАСС). Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Хонеккер бошчилигидаги ГДР партия-ҳукумат делегациясининг Болгарияга қилган визити тўғрисидаги бу ерда тарқатилган ахборотда айтилишича, Болгария Компартияси билан Германия Бирлашган социалистик партияси. Болгария Халқ Республикаси билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги қардошларча дўстлик, ҳар томонлама ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам муносабатлари марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари асосида муваффақиятли равишда ривожланиб бормоқда.

Музокаралар вақтида БХР ва ГДР партия-ҳукумат делегациялари икки томонлама муносабатларга доир масалалар ҳамда халқаро аҳвол, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг асосий порблемалари юзасидан фикрлашиб олдилар. Музокаралар БКП билан ГБСП ўртасидаги, БХР билан ГДР ўртасидаги ҳамма масалаларга доир тўла якдилликни яна бир бор таъкидлади.

Ҳар иккала делегация, дейилади сўнгра ахборотда, Совет Иттифоқи дунёдаги ҳамма халқларнинг манфаатлари йўлида тинчлик ҳужумини активлик билан ўтказаётганлигини таъкидлайди. Халқаро воқеаларнинг бориши КПСС XXIV съездининг, БКП X съезди ва ГБСП VIII съездининг анализлари ҳамда хулосалари тўғри эканлигини кўрсатади. КПСС XXIV съездида қабул қилинган ва бошқа қардош партиялар қўллаб-қувватлаган тинчлик программаси жаҳон сиёсатида сафарбар қилувчи омил бўлиб қолди.

Ахборотда Хитой раҳбарларининг авантюристик, антисоциалистик, антисовет ва нифоқчилик сиёсати кескин қораланди. БКП билан ГБСП шуни яна бир карра таъкидлайдиларки, ҳар қандай Коммунистик партиянинг КПССга ва СССРга муносабати пролетар интернационализмининг мезони бўлиб қолди ва шундай бўлиб қолади, дейилади ҳужжатда. Улар ўзларининг КПСС ва СССРга содиқ эканликларини, буюк Совет Иттифоқининг халқлари билан ҳамда бошқа қардош партиялар ва мамлакатлар билан дўстликлари бузилмас эканлигини таъкидлайдилар.

Ажойиботлар оламида

МЕРКУРИЙ — Қуёш системасидаги энг кичик планетадир. Унинг тортиш кучи Ерникига нисбатан жуда кам. Шунга асосланиб, олимлар узоқ вақт давомида бу планетани ҳам Ойга ўхшатиб, атрофи атмосферасиз бўлса керак, деб ҳисоблаб келар эдилар. Лекин кейинги тадқиқотлар бу фикрни исботламади. Маълум бўлишича, гарчи Ернинг атмосферасига қараганда 300 марта сийрак бўлса ҳам, Меркурийнинг ўз атмосфераси бор экан.

* * *

ЮПИТЕР — Қуёш системасидаги энг йирик планета бўлиб, ундан бизнинг Еримиз шаклига тенг келадиган 1300 та думалоқ шар ясаш мумкин.

* * *

1428—1429 ЙИЛЛАРДА Улуғбекнинг фармойишига биноан Самарқандда ниҳоятда ноёб астрономик обсерватория қурилган эди. Бу илм маскани ўша даврда Ғарбда ҳам, Шарқда ҳам ягона эди. Бир неча юз йиллар давомида обсерватория жойлашган ер номаълум бўлиб келди. Фақат 1908 йилдагина самарқандлик археолог В. Л. Вяткин тарихий ҳужжатларга асосланиб, вайронага айланган обсерватория харобаларини топди. Ўша даврдан бошлаб бу ноёб астрономик ёдгорлик илмий жиҳатдан Ўрганила бошланди.

ЛАОС. Ватанпарвар кучларнинг актив ҳаракатлари натижасида Америка агрессорлари ва уларнинг малайлари борган сари кўпроқ талофот кўрмоқдалар. Суратда: Сиангхуанг вилоятида Лаос зенитчилари томонидан уриб туширилган Америка самолётининг қолдиғи.

ВИА-ТАСС фотоси.

СПОРТ

ФУТБОЛ — ХОККЕЙ

ЧССР ЧЕМПИОН

Жаҳон чемпионати ўтказилаётган Спорт саройи ўтган куни ҳар қачонгидан кўра мухлислар билан тўлиб-тошди. Майдонга мухлислар кутган командалар — совет хоккейчилари билан чехословакиялик шайба суриш усталари тушдилар.

Жаҳон чемпиони бўлиш ва олтин медални қўлга киритишни ойдинлаштириб берадиган бу учрашув дастлабки минутларданоқ қизғин курашга айланди. Учрашувнинг 8-минутида Мартинец чаққонлик билан шайба суриб Недоманскига ҳамкорлик қилади. Уларнинг бу ҳаракати ҳисобнинг очилишига сабаб бўлди. Бундан руҳланган чехословак хоккейчилари орадан икки минут ўтмай ҳисобни 2:0 га етказадилар. Бу шайбани яна Мартинец ёрдамида Фарда ниҳоясига етказди.

Танаффусдан кейин ўйин тағин ҳам шиддатлироқ тус олди. 24-минутда Викулов — Мальцев ҳамкорлиги майдон эгалари дарвозабони Холечекни доғда қолдирди. Ҳисобнинг ўзгарганини кўрган чехословак ўйинчилари яна ҳужумга ўтадилар. 30-минутда Я. Холик дарвозамизда қизил чироқ ёқиб, ҳисобни 3:1 қилади. Навбатдаги ҳужумга ўтган совет хоккейчилари яна бир шайба киритишга муваффақ бўладилар. Бу гал Мальцев оширган шайба билан Харламов дарвозани нишонга олганди: ҳисоб 3:2.

Ўйиннинг учинчи қисмида ҳисоб ўзгармади. Шундай қилиб, ЧССР командаси чемпионат ўйинлари тугамай туриб жаҳон чемпиони деган номга муяссар бўлди.

ДИНАМОЧИЛАРИМИЗ ФИНАЛДА

Европа соврини — кубок эгалари кубоги учун курашда москвалик динамочиларнинг муваффақият қозонишаётгани мухлисларга аён. Бу команда ярим финал учрашувида берлинлик клубдошлари — динамочилар билан такрорий ўйинни Львовда ўтказиб, бу сафар ҳам ҳисобни 1:1 қилишди. Лекин, кучлар тенг келгани учун қўшимча вақт белгиланди. Бунда москваликлар 11 метрдан дарвозага йўналтирилиши лозим бўлган бешта тўпнинг тўрттасини киритган бўлса, меҳмонлар ягона тўп киритиш билан кифояланишди. Энди москваликлар ҳал қилувчи учрашувни Шотландиянинг «Глазго Рейнджерс» командаси билан ўтказишади.

МАОЧИЛАРНИНГ СЎЗЛАРИ ВА ИШЛАРИ

Новости матбуот агентлиги «Пекиндагиларнинг нафаси ичига тушиб кетди» деган китобча нашр этди. Китобча авторлари ҳужжат ва материалларга асосланиб маочи раҳбарларнинг сўзлари билан ишлари бир-бирига мутлақо зид эканлигини, Пекиннинг ҳозирги сиёсий шиорлари ва конкрет ҳаракатлари уларнинг ўзлари аввал айтиб келган гаплардан ва қилган ишлардан нақадар бошқача эканлигини кўрсатиб берганлар. Ҳозир маочилар жаҳон жамоатчилигининг кўз ўнгида «аввал айтган гапларидан мутлақо қайтиб» ўзлари атиги бир неча йил муқаддам эълон қилган сиёсий шиорлардан воз кечмоқдалар.

«Сиёсатдаги авантюризм, шиорлар ва амалий ҳаракатларнинг мутлақо бетайинлиги Мао ва унинг группаси фаолиятига жуда хос белгилар бўлиб қолди», —деб ёзади китоб муаллифлари.

Маочилар сиёсий йўлининг тайинсизлиги азобини Хитой халқи зўр машаққат чекиб тортмоқда. «Ўн минг йиллик бахт-саодат»ни таъминлаш тўғрисидаги ваъда ўрнига мамлакат ишлаб чиқаришнинг бош-бошдоқлиги, ички тартибсизликлар ва ташқи сиёсатдаги авантюралар гирдобига дучор қилинди. (ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

24 АПРЕЛЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.45 — ТОШКЕНТ, 17.50 — Тележурнал, 18.40 — Ахборот, 18.50 — Интернационал дўстлик клуби, 19.20 — Ахборот, 19.30 — **Гаровга тикилган ҳаёт** (бадиий фильмнинг 5-серияси), 20.30 — **Комил Яшин** (ижодий портрети), 22.00 — «Вақт», 22.30 — Оламда нима гап?, 22.55 — **Даъват** (телеспектакль).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 13.00 — **Оқ йўл, зангори кушча** (бадиий фильм), 18.00 — МОСКВА, 18.05 — Янгиликлар, 18.15 — Минск трактор заводининг етти куни, 18.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 19.00 — «Правда» газетасининг соврини учун, 20.00 — Ёшларнинг халқаро бирдамлик кунига бағишланган кўрсатув, 20.50 — **Уруш ва тинчлик** (бадиий фильм 1-сериясининг 1-қисми), 22.00 — ТОШКЕНТ. **С. Эрежепова** куйлайди, 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

25 АПРЕЛЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА, 17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — Кинофильм, 18.20 — Ахборот, 18.35 — «Эркин ҳаёт», 19.35 — Халқ контроли экрани, 20.00 — Миллионлар ленинча университети, 20.30 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети, 21.00 — Ўзбекистонда СССР халқлари адабиёти кунлари, 22.00 — «Вақт», 22.30 — Ахборот, 23.45 — **Марҳабо, талантлар!** (такрорий кўрсатув).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.45 — МОСКВА, 18.00 — Минск трактор заводининг етти куни, 18.15 — Болалар учун кўрсатув, 19.00 — «Здоровье», 19.30 — Концерт, 20.00 — ТОШКЕНТ, 20.20 — Телеочерк, 20.30 — МОСКВА. **Уруш ва тинчлик** (бадиий фильм 1-сериясининг 2-қисми), 21.40 — Қўшиғим ёнингда тут, 22.00 — Устоз ва мураббий, 22.30 — **Волейбол: СССР — ЯПОНИЯ.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 21.55 — Фан ишлаб чиқаришга 22.20 — Концерт.

26 АПРЕЛЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА, 16.55 — ТОШКЕНТ, 17.00 — Ёзувчи **Комил Яшин** туғилган кунининг 60 йиллигига бағишланган юбилей кечаси, 20.00 — Ахборот, 20.10 — Миллионлар ленинча университети, 20.45 — **Гаровга тикилган ҳаёт** (бадиий фильмнинг 6-серияси), 21.40 — Ахборот, 22.00 — «Вақт», 22.30 — **«Бўстон».**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — МОСКВА, 17.05 — Янгиликлар, 17.15 — Минск трактор заводининг етти куни, 17.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 18.00 — Ягона оилада, 19.00 — Эркин ва классик кураш бўйича Европа чемпионати, 20.00 — Ҳужжатли фильм, 20.25 — **Уруш ва тинчлик** (бадиий фильмнинг 2-серияси), 22.00 — ТОШКЕНТ.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 20.55 — **Етуклик аттестати** (бадиий фильм).

27 АПРЕЛЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 — МОСКВА, 17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — Мультфильм, 18.05 — Ахборот, 18.20 — Илмий техника тараққиёти учун, 18.45 — Ахборот, 19.00 — **Орифхон Хотамов ва Ҳакимжон Файзиев** куйлайди, 20.00 — Миллионлар ленинча университети, 20.30 — Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи. **Грузия ССР**, 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 13.00 — Бадиий фильм, 18.00 — МОСКВА, 18.05 — Янгиликлар, 18.15 — Минск трактор заводининг етти куни, 18.30 — Мультфильмлар, 19.00 — Санъат усталари концерти, 20.00 — Спорт кўрсатуви, 20.30 — Ҳужжатли фильм, 20.40 — **Уруш ва тинчлик** (бадиий фильмнинг 3-серияси), 22.00 — ТОШКЕНТ.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. **Дон Кихот болалари** (бадиий фильм), 21.15 — Музикали кўрсатув, 22.05 — Концерт.

28 АПРЕЛЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА, 17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — Кичкинтойлар учун кўрсатув, 18.35 — Ахборот, 18.50 — Телефильм, 19.40 — Ахборот, 19.55 — Ўзбекистон пахта тозалаш саноати ходимларининг янги марралари, 20.45 — **«Олтин водий»**, 22.00 — «Вақт», 22.30 — ЛЕНИННОМА, 23.00 — **Москва бўйлаб** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 — МОСКВА, 18.00 — Янгиликлар ,18.10 — Минск трактор заводининг етти куни, 18.25 — Болалар учун кўрсатув, 19.00 — СССР халқ артисти **А. Огнивцев**, 19.35 — Телефильм, 20.25 — **Уруш ва тинчлик** (бадиий фильмнинг 4-серияси), 22.00 — ТОШКЕНТ. Комсомол раҳбарлари анжумани, 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ, 20.20 — Тўлқинча-02, 20.50 — Фильм-концерт, 21.20 — Байрам олди рекламаси, 21.50 — Телефильм.

29 АПРЕЛЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА, 16.55 — ТОШКЕНТ, 17.00 — «Қизил галстук», 17.50 — Ахборот, 18.00 — Ёшлик гулхани, 18.30 — Ахборот, 18.45 — Лирик концерт, 19.25 — Олмалиқ маиший химия заводи, 19.50 — Халқаро программа, 20.30 — Янги китоблар, 20.45 — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи**, 22.00 — «Вақт», 22.30 — **Бир келиб кетинг, қишлоғимизга**, 23.30 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 17.35 — МОСКВА, 17.40 — Янгиликлар, 17.50 — Минск трактор заводининг етти куни, 18.05 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 19.00 — Китоб жавони, 19.40 Мультфильм, 19.50 — Ҳужжатли фильм, 20.30 — **Тунги смена** (бадиий фильм), 22.00 — ТОШКЕНТ. Инсон ва қонун, 22.30 — Спорт программаси, 23.30 — **Уч плюс икки** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

30 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧ І ПРОГРАММА

9.20 — ТОШКЕНТ, 9.25 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 9.55 — Бадиий фильм, 11.00 — **Ўткир зеҳнлилар мушоираси**, 12.10 — МОСКВА, 18.35 — ТОШКЕНТ, 18.40 — Мультфильм, 18.45 — Ахборот, 19.00 — Бугун — жаҳон биродарлашган шаҳарлар йўқламаси, 19.10 — **Висол онлари**, 20.40 — Ахборот, 21.00 — МОСКВА. Футбол: ЮГОСЛАВИЯ — СССР, 22.45 — **Даъват** (телеспектакль).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 14.00 — Бадиий фильм, 17.00 — **«Бойчечак»**, 17.30 — Кинофильм, 18.05 — **«Гулхан»** журнали саҳифаларида, 18.35 — МОСКВА. Мультфильмлар, 18.45 — Минск трактор заводининг етти куни, 19.00— Концерт, 19.35— **Тунги смена** (бадиий фильм), 21.00 — ТОШКЕНТ. Эркин дўстлик саҳифаларида, 22.10 — **Инковлон** (бадиий фильм), 22.45 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — ТОШКЕНТ, 10.00 — Ленин бўлган жойларда, 10.25 — Ильич севган асарлар, 11.00 — МОСКВА, 17.00 — **Футбол: «ТОРПЕДО»** (Москва) — **«ДИНАМО»** (Тбилиси), 19.55 — **Хоккей: СССР — ШВЕЦИЯ**, 22.45 — ТОШКЕНТ. **Володя Ульянов** (телеспектакль), 23.35 — Ленин, Ватан ва партия ҳақида қўшиқлар, 24.00 — Телефильм, 00.15 — **Хоккей: ЧССР — ФИНЛЯНДИЯ.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 13.30 — **У замонлар ўтиб кетди** (бадиий фильм), 16.55 — ТОШКЕНТ, 17.00 — Ўсмирлар учун кўрсатув, 18.00 — Ахборот, 18.15 — Музикали кўрсатув, 18.45 — Ахборот, 19.00 — Ўзбекистонда СССР халқлари адабиёти кунларига бағишланган тантанали кеча, 22.00 — **Тавсиянома** (телеспектакль), 22.40 — **Эскадрилья ҳалокати** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт, 8.25 — **Д. Зокиров. «В. И. Ленин» кантатаси**, 10.25 — СССР халқлари куйлари, 11.15 — «Дугоналар» радиожурнали, 12.15 — Талабаларга мувофиқ концерт, 13.30 — Ленин хотираси симфонияси, 15.10 — «Правда» газетасининг обзори, 15.20 — Ижод оламида, 16.10 — **Ленин мангу барҳаёт** (музикали адабий композиция), 16.50 — Бизнинг почта, 17.20 — Уйғур куйлари, 17.50 — Идеология ва ҳаёт, 18.00— Чўлқуварлар учун концерт, 18.40 — Спорт эшиттириши, 19.20 — Дўстликни куйлаймиз, 20.00 — Ленин йўлидан, 20.30 — Бахт қўшиқлари, 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат, 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт, 22.15 — Эстрада концерти, 23.10 — Лирика кечаси, 23.45 — Халқаро кундалик, 24.00 — Музикали программа.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23/IV да **Ёрил тош** (кундуз соат 12 да), **Тановор** (кеч соат 7 да).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/IV да **Бой ила хизматчи**, 23/IV да **Ажал минораси.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22 ,23/IV да **Тоғ гўзали**, 24/IV да **Севишганлар хиёбони.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **ОЗАРБАЙЖОН ССР ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ** (кеч соат 7 яримда; шанба ва якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда).

КИНО

Жиноятчи «Уэмбли» стадионида ўтирибди — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6 ва 9 да), «МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч 8.20 минутда).

Менинг сўнгги тангоим — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Генерал учун тузоқ — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва кеч 9.45 минутда).

Муҳаббат фожиаси — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун). «МОСКВА» (кундуз соат 11 ва 5 да).

Любавинларнинг тугатилиши — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Мен уни яхши билардим — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, 4 ва кеч 6 да).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИГА

(Глинка кўчаси, 3-уй, телефонлар: 53-31-34, 53-32-43).

катта бухгалтер-ревизорлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси ҳамда Тошкент шаҳридаги район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг Ўқув юртлари бошқармаси коллективи Тошкент паррандачилик техникумининг директори А. Жўраевга отаси

Жўра ЕРМУҲАМЕДОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар «Союзпечать» дирекцияси коллективи Ленин район агентлигининг инструктори

Солижон СУЛТОНОВнинг

бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги— 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз — 54—01, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.

Б. — 95. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 02386.